

S.C.PRO-ARH S.R.L.
410058 ORADEA
str. B.St.Delavrancea nr.17

PR.NR. 620/2023

BENEFICIAR : MUNICIPIUL ORADEA

LUCRAREA : REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU, CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE, ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18

FAZA : STUDIU ISTORIC

STUDIUL ISTORIC SI DE PARAMENT

**„REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU,
CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE,
ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18”**

CODUL MONUMENTULUI DIN LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN ROMANIA 2015

Denumirea: Colegiul Național "Mihai Eminescu",
fosta mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept
Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Localitatea: Municipiul Oradea

Adresa: str. Ciorogariu Roman nr. 16-18

Datare:1760, 1810, cladirea scolii 1874.

1. INFORMATII GENERALE

Denumirea obiectivului de investiții

„Reabilitarea Colegiului National Mihai Eminescu,corp A+B+C si amenajari exterioare, Oradea, str. Roman Ciorogariu nr.18”

Ordonator principal de credite/investitor

MUNICIPIUL ORADEA

Beneficiarul investiției

U.A.T. MUNICIPIUL ORADEA

Proiectant

S.C. PRO-ARH S.R.L. ORADEA, str. B. St. Delavrancea nr.17

Date de identificare a obiectivului de investitii conform caietului de sarcini

Regimul juridic:

- teren si constructii situate in intravilanul orasului Oradea;
- imobil inscris in CF nr. 192156
- clădirea este amplasata pe un teren înscris în CF nr. 192156, numarul cadastral 192156, suprafată teren 10.707 mp, suprafata la sol a clădirii C1 (monument istoric) 3.761 mp, suprafata desfășurată este de 15.044 mp.
- suprafata la sol a cladirii C2 – Sala Sport - 293 mp
- regimul de proprietate: proprietate publică, proprietar Municipiul Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Regimul economic:

- folosința actuala: teren si cladire S/D+P+2E. Destinație stabilita prin PUG, zona construita protejata, zona centrala, zona fiscala A. Funcțiune – unitate de învățământ primar, gimnazial, liceal.

Regimul tehnic al terenului si constructiei:

ZCP01 – zona centrală.

Clădirea are demisol parțial, subsol parțial, parter și două etaje.

SUPRAFETE TEREN -mp-	ARIE CONSTRUITA -mp-	ARIE DESFASURATA -mp-	ARIE UTILA -mp-
Date din acte = 10.707,00 Masurata = 10.572,00	C1=3.680,00 C2=295,00 C1+C2=3.974,00	C1=13.037,00 C2=295,00 C1 +C2= 13.332,00	C1=9.461,20 C2=255,80 C1+C2 = 9.717,00

C1 = TRONSON A+ B+ C

C2 = TRONSON D

ZCP 01 – Zona Centrală este parte a zonei centrale a municipiului, suprapusă peste orașul istoric, iar limitele sale coincid cu cele ale Ansamblului urban "Centrul istoric Oradea" clasat în Lista Monumentelor Istorice 2015 cu codul BH-II-a-A-01037.

Zona se remarcă printr-o structură funcțională complex și atractivă, de tip central, caracterizată de mixajul între diversitatea de activități de interes general, cu acces public, situate la parter și locuirea de tip colectiv situată la nivelele superioare ale imobilelor multifuncționale. Alături de acestea sunt prezente, ocupând imobile monofuncționale, majoritatea instituțiilor publice și de interes public importante ale orașului. Țesutul urban e caracterizat de parcelarul istoric, cu fronturi și adâncimi variabile, de modul de construcție urbană de tip închis, cu imobile situate în aliniament, aparținând în majoritate tipologiilor în formă de „L”, I, O sau U, cu ganguri de acces în curțile interioare.

Structura urbană relevă un grad ridicat de diferențiere, rezultat al evoluției istorice. Se instituie statutul de zonă construită protejată datorită valorilor urbanistice și arhitecturale pe care le înglobează. În cadrul ei se află numeroase clădiri monument istoric clasate sau propuse spre clasare prin PUG în Lista Monumentelor Istorice.

Descrierea succintă a amplasamentului / amplasamentelor propus / propuse (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan):

Oradea, municipiul reședință al județului Bihor, este situat pe malurile râului Crișul Repede, râu care desparte orașul în aproape două jumătăți egale. În funcție de principalele puncte cardinale, orașul se află în extremitatea nord-vestică a României, la intersecția paralelei de 47°03' latitudine nordică cu meridianul de 21°55' longitudine estică.

Aflat la aproximativ 10 km de Borș, cel mai mare punct de frontieră la granița de vest, municipiul Oradea se află pe locul al zecelea ca mărime între orașele României (se întinde pe o suprafață de 11.556 ha).

Oradea se află la o altitudine medie de 126-130m deasupra nivelului mării, în zona de deschidere a văii Crișului Repede, spre arealul câmpiei joase, într-o zonă de contact între prelungirile Munților Apuseni și extinsa Câmpie Banato-Crișană. Se afirmă ca zonă de trecere de la relieful deluros (Dealurile Vestice, Dealurile Oradiei și Dealurile Gepișului), către cel de câmpie panonică.

Clădirea propusă spre reabilitare se află în centrul istoric al municipiului Oradea, pe strada Roman Ciorogariu nr.18, județul Bihor.

Suprafața totală a terenului înscris în Cartea Funciară nr. 192156 Oradea este de 10.707 mp,

Terenul și construcția sunt în proprietatea publică a Municipiului Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Relațiile cu zone învecinate, accesuri existente și/sau căi de acces posibile:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din județul Bihor: nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt: 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se afla un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, Nr. crt.:188, BH-II-m-A-01040, Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a Mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14.

Vis-a-vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric LMI nr. crt: 187, cod BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor, str. Ciorogariu Roman 12.

Existența de monumente istorice / de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau în zona imediat învecinată; existența condițiilor specifice în cazul existenței unor zone protejate sau de protecție.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt : 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se află un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, nr. crt.:188,BH-II-m-A-01040 Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14. Vis a vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric Nr. Crt: 187 BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor str. Ciorogariu Roman 12.

2. DESCRIEREA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII DIN PUNCT DE VEDERE TEHNIC ȘI FUNCȚIONAL

DESTINAȚIE ȘI FUNCȚIUNI:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea face parte din infrastructura de învățământ a municipiului Oradea, procesul educațional desfășurându-se pe învățământ primar, gimnazial și liceal. Aceeași funcțiune a avut-o din secolul al XVIII-lea, de la edificarea sa.

Adresa : Oradea, str. Roman Ciorogariu nr. 18,cod 410017.

Obiectivul principal este **reabilitarea clădirii monument** a fostei Academii de Drept, mănăstirii și gimnaziului Premonstratens, în prezent Colegiul Național Mihai Eminescu, Oradea, în vederea creșterii calității infrastructurii educaționale din municipiul Oradea.

Datare: Fosta mănăstire inclusă parțial în clădirea liceului datează din anul 1760, cu supraetajare în anul 1810, clădirea Academiei Regale de Drept și a Gimnaziului Premonstratens din anul 1874.

CARACTERISTICI, PARAMETRI ȘI DATE TEHNICE SPECIFICE, PRECONIZATE:

-SUPRAFETE: $A_c = 3313,83 \text{ mp}$ $A_{cd} = 13.224,84 \text{ mp}$ $A_u = 9626,40 \text{ mp}$

-VOLUMUL: Volumul clădirii este de $= 46.113 \text{ mc}$;

-Categorია de importanță este „B”-conf. HG nr. 766/1997 anexa 3.

-Grupa de construcție A1 – construcție realizată înainte de 1940.

-Clasa de importanță I. – sediu instituție administrativă – construcții de importanță deosebită care adapostesc aglomerații de persoane - conf. Normativ P100-1/2006.

-Zona seismică accelerația terenului $a_g = 0,20$

perioada de colț $T_c = 0,7 \text{ s}$ conf. Normativ P100-1/2006

-Zonă climatică $S_{ok} = 1,5 \text{ kN/mp}$ conf. CR1-1-3/2005

-Zona eoliană $q_{ref} = 0,5 \text{ kPa}$ conf. NP-082-04/2005

-Incarcări la vânt: presiunea de bază $= 0,30 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/20/90)

-Incarcări la zapada: presiunea de bază $= 0,90 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/21/92)

3. ANSAMBLUL ISTORIC PREMONSTRATENS

Ansamblul de cladiri din care face parte si cladirea actualului Colegiul National Mihai Eminescu are trei functiuni distincte (biserica, manastire, scoala) si a fost construita in cinci etape (1746; 1760; 1810; 1872-74, 1941-44).

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE „MAICA ÎNDURERATĂ ”: 1746.

In anul 1746 a fost construita Biserica mănăstirii premonstratense Maica Îndurerată, initial ca biserică a ordinului paulin, o cladirea cu o nava si prevazuta la fatada principala cu doua turnuri.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE : 1760; 1810 (supraetajare).

In anul 1760 s-a construit perpendicular pe axa bisericii si in continuarea acesteia manastirea ordinului paulin, care initial avea doar un etaj. Proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin. Parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublouri duble.

In anul 1810 cladirea manastirii (deja premonstratense) a fost supraetajata.

3.3. CLADIRA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS : 1872-74.

In anul 1874 cladirea manastirii a fost extinsa cu cladira Academiei Regale de Drept si a Arhigimnaziului Premonstratens. Cladirea a fost finantata de statul Austro-Ungar.

3.4. CLADIREA SALII DE SPORT 1977

In anul 1977 s-a realizat corpul salii de sport, cladire care nu are valoare nici istorica si nici arhitecturala, nepotrivita cu cladirea monumentului istoric.

SCURT ISTORIC AL ORDINUL CĂLUGĂRESC PREMONSTRATENS SI A ACTIVITATII SCOLARE

In anul 1120 este înființat ordinul călugăresc Premonstratens, care funcționează și în zilele noastre și are peste 1300 de membri. Acest ordin funcționează sub protecția Vaticanului.

Ordinul Premonstratens (în latină Candidus et Canonicus Ordo Praemonstratensis) a fost întemeiat în anul 1120 de Norbert de Xanten împreună cu alți 13 însoțitori, în localitatea Prémontré de lângă Laon (Franța). Ordinul cuprinde canonici regulari, ce reprezintă o sinteză a vieții monahale și a celei canonice. Apărut în secolul al XII-lea, Ordinul Premonstratens a avut ca misiune evanghelizarea (convertirea la creștinism) oamenilor, dar și educarea tineretului și a misionarilor.

Abatia din Prémontré – Pictura sec XVII Tavernier de Jonquières

Călugării Ordinului Premonstratens au ajuns în România în anul 1131, ei fiind aduși de regele Ștefan al II-lea al Ungariei, iar la scurt timp, ordinul înființează Promotoriul Oradei, adică a construit o mănăstire. Mănăstirea a fost distrusă de tătari și refăcută în anul 1252. În anul 1566 mănăstirea este din nou distrusă.

Ordinul este desființat în anul 1787 de către împăratul Iosif al II-lea, dar în 1802 este reînființat, având în patrimoniu o mănăstire și o biserică.

Prima scoala premonstratensă din Oradea a fost întemeiată ca instituție la 2 decembrie 1699 de către episcopul *Benkovics Ágoston*, fiind prima instituție de învățământ mediu din Oradea.

Din 1717 în Oradea a funcționat un gimnaziu iezuit, al cărui profesor era preotul iezuit *Schmernicz Ádám*.

Din anul 1722 gimnaziul funcționa deja într-o clădire separată de cea a școlii elementare. După 1735 la acest gimnaziu au predate și profesori laici.

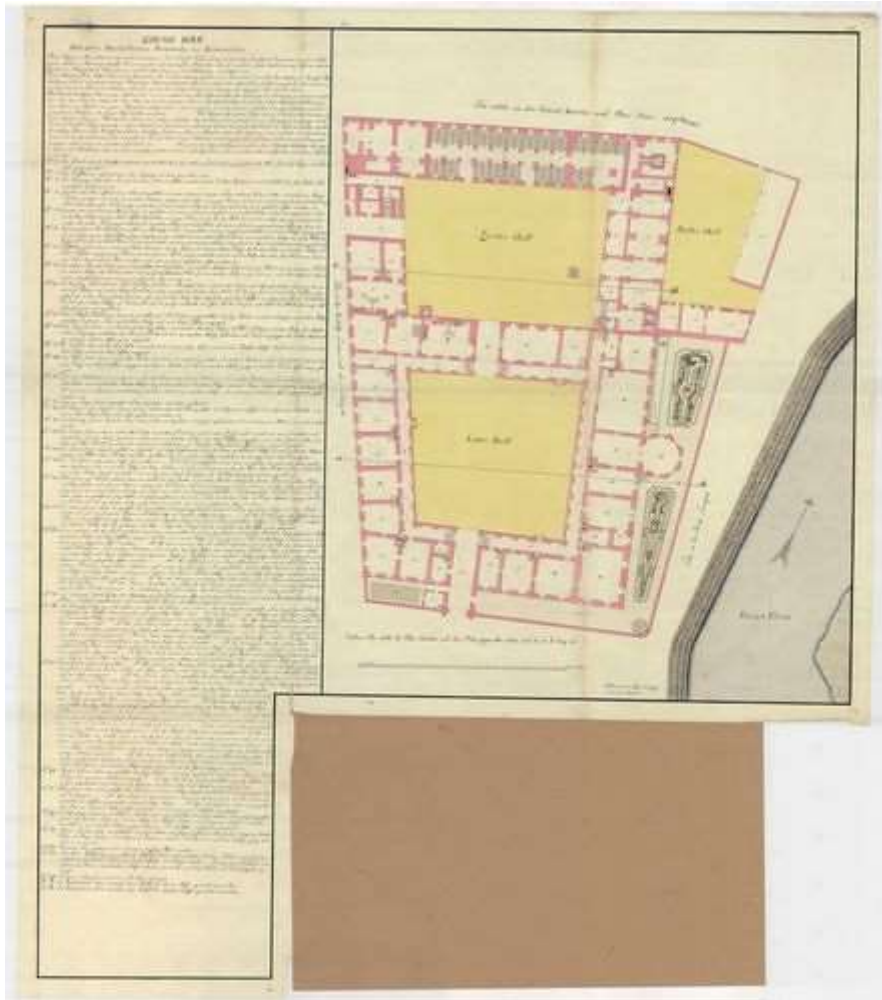
Între anii 1773-1808 școala a fost sub directă administratie a ministerului educației de atunci.

Din 1808 gimnaziul este în administrația ordinului premonstratens, iar din 1874 ca Arhigimnaziu cu limba de predare latină, tutelat de Ordinul călugăresc “Premonstratensis”.

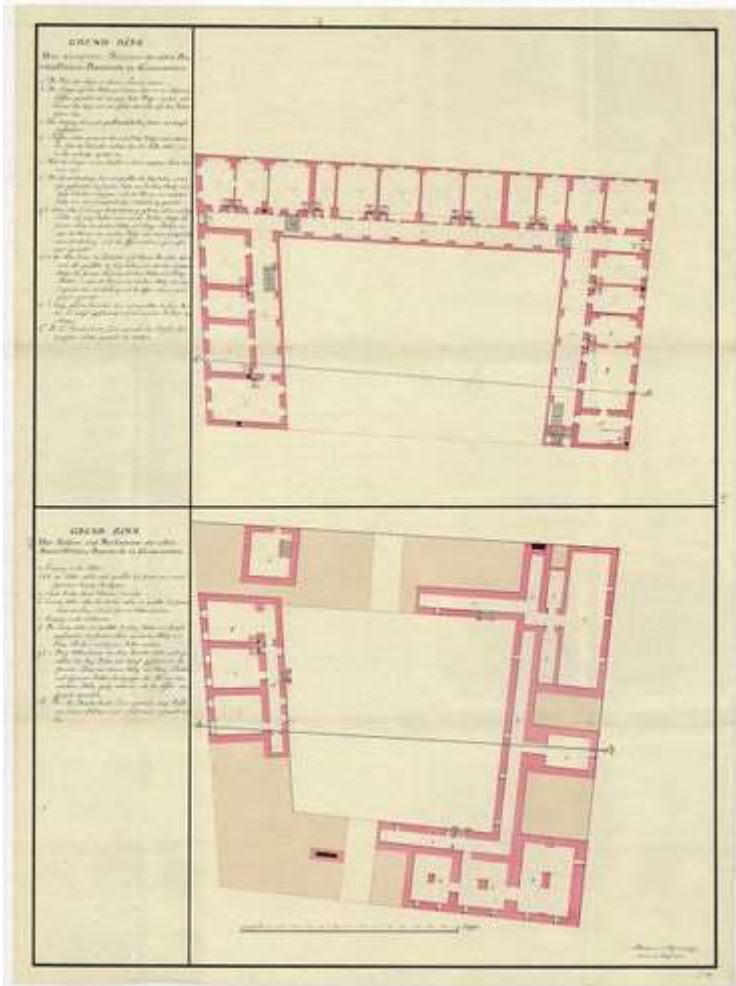
Din dorința de a face din Oradea un centru cultural al părții de răsărit a Imperiului, în secolul XVIII, Curtea de la Viena a dispus înființarea aici a unui centru de învățământ superior - Academia Regală de Drept, constituită la insistențele conțelui Antal Károly, funcționar în aparatul de stat austriac, motivația fiind că teritoriile „de peste Tisa” aveau nevoie de specialiști în funcțiile publice.

Academia regala de drept din Oradea fost înființată în anul 1780 de împărăteasa Maria Tereza (1740-1780) mai întâi ca “facultate filosofică” cu studii în filosofie, din 1788 și cu profil de drept de 2 ani, din 1855 cu trei ani iar din 1874 cu patru ani astfel dobândind echivalentul importanței celorlalte facultati de profil din Imperiul Austro-Ungar. Aici s-au pregătit, în primul rând, funcționarii necesari aparatului administrațiilor de stat și domeniiale. Absolvenții aveau dreptul să-și continue studiile la oricare universitate din imperiu pentru că diploma eliberată se afla între bacalaureat și o licență universitară.

Între anii 1850 și 1861 s-a introdus ca limbă de predare germană, iar în cadrul Academiei au rămas numai studiile de drept. Din 1861 limba de predare a redevenit maghiară. Inițial Academia a funcționat în fostul sediu al episcopiei Romano-Catolice aflată pe amplasamentul actualei Primării .

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan parter.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan subsol si etaj.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Imagine de epoca.

Pe locul actualului Palat al Primăriei se găsea Palatul Episcopal Romano-Catolic. El a fost construit în 1742, într-un modest stil baroc. După anul 1776 edificiul cu un singur nivel a găzduit gimnaziul superior catolic, între anii 1780-1874 academia orădeană, între anii 1874-1896 Arhigimnaziul de stat și în sfârșit în mod provizoriu și palatul justiției. În anul 1902 a fost demolat pentru a se construi în locul lui Palatul Primăriei.

Prin Decretul Regal din 4 mai 1874, Academia a fost transformată în Facultatea de Drept, cursurile având o durată de 4 ani. Facultatea a funcționat cu 8 catedre: Drept Roman, Drept Penal, Procedură Civilă, Drept Civil, Drept Comercial și Cambial, Drept Financiar, Drept Public și Drept Canonic. În același an instituția s-a mutat în noua clădire, unde a funcționat până în 1934, astăzi clădirea Liceului "M. Eminescu".

Academia dispunea de o bogată bibliotecă de 9.000 volume.

Din luna mai 1911, potrivit legii, fiecare facultate trebuia să fie condusă de un decan ales în fiecare an dintre profesorii facultății. Primul decan a fost Hoványi Gyula care a îndeplinit această funcție și în perioada interbelică. Tot atunci se înființează două noi catedre de filosofie și una de istorie

În anul 1920 Academia a fost preluată de statul român, dar majoritatea profesorilor au refuzat să depună jurământul de credință față de statul român, și au renunțat la catedre. Începând din 1921, toate cursurile s-au ținut în limba română. Pentru catedrele rămase fără profesori au fost numiți, la început, suplinitori dintre magistrați. În primul an a avut numai 70 de studenți pentru că în următorii să ajungă la 800.

În 1932 prin noua lege a învățământului universitar denumirea Academiei de Drept din Oradea a fost schimbată în "Academia de Drept regele Carol al II-lea" și afiliată Universității din București. Numai că în anul 1934, din rațiuni financiare, a fost transferată Facultății de Drept din Cluj. Decizia stârnit nemulțumirea și dezamăgirea intelectualității orădene și a prilejuit intervenția istoricului Ioan Lupuș de la

Cluj în favoarea păstrării facultății. În acest fel, după un veac și jumătate de activitate universitară neîntreruptă, prin ședința Senatului Universității din Cluj la 16 iunie 1934, a fost aprobată definitiv contopirea celor două facultăți

Academia de Drept din Oradea a avut o importanță deosebită în viața culturală românească, personalități de prestigiu studiind și activând aici, printre care: Alexandru Roman, membru al Academiei Române, inițiatorul "Societății de lectură a fundației române studioase", prima societate studențească română cu caracter național, Eugeniu Speranția, fondatorul primului curs de Filozofie a Dreptului, George Sofronie, strălucit profesor de Drept Internațional etc. Dintre cei mai renumiți absolvenți ai Academiei de Drept din Oradea amintim pe Emanuil Gojdu - fost deputat, dr. Aurel Lazăr - fost ministru, Gheorghe Pop de Basești, întemeietor al Partidului Național Român, organizatorul pedagogiei române în Ardeal, Vasile Mangra, episcop ortodox, dr. Gh. Plopu - prim președinte de secție la Înalta Curte de Casație din România.

Învățământul juridic orădean se reia în anul 1992 prin intermediul specializării Drept din cadrul Facultății de Științe Economice și Juridice. Poate că acest lucru ar fi fost mult mai greu de realizat fără aportul cadrelor didactice de la Facultatea de Drept a Universității "Babeș Bolyai" - Cluj Napoca. Începând cu anul 1995 ia ființă Facultatea de Științe Juridice ca entitate distinctă în cadrul Universității din Oradea, obține acreditarea în anul 1999, având în prezent două specializări: Drept și Administrație Publică.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

Între 1946-48 în clădire a funcționat Școala sovietică nr 1.

Între 1948-1959 Liceul mixt clasic maghiar

1959 Școala medie nr 4

1977 Liceul de Filozofie-Istorie

Din anul școlar 1999-2000, școala a primit denumirea de Colegiul Național „Mihai Eminescu”, nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor. De-a lungul anilor, școala a fost vizitată de personalități marcante ale culturii noastre bucurându-se de aprecieri elogioase la adresa corpului profesoral și al elevilor: Mircea Zăciu, Augustin Z. N. Pop, Ion Zamfirescu, Augustin Buzura, Eugen Simion, Eugen Uricaru, Gheorghe Tohăneanu, Vasile Netea, Ileana Vulpescu, Romulus Vulpescu, Ana Blandiana, Nicolae Manolescu, Iosif Tripsa precum și Takayuki Ando, ministru al Educației, Științei și Culturii din Japonia.

Colegiul Național „Mihai Eminescu” este o instituție multiculturală. Ea include, prin tradiție, secțiile română, maghiară și germană.

Liceul este orientat către filiera teoretică și cuprinde profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică, la secția română, profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică la maghiară, și matematică-informatică la secția germană.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu din municipiul Oradea este una din cele mai mari unități de învățământ din Oradea, deservind populația din toate cartierele orașului și Zona Metropolitană Oradea, având școlarizați 1432 elevi în 47 săli de clasă, programa școlară pe 7 domenii de specialitate, structurat pe învățământ primar, gimnazial și liceal.

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE MAICA ÎNDURERATĂ, fosta PAULINA; 1746.

Biserica mănăstirii premonstratense „Maica Îndurerată a fost ridicată inițial în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, ca biserică a ordinului paulin. Sursele documentare privind una din cele mai importante biserici baroce din zonă au fost distruse odată cu desființarea ordinului paulin în 1786 și distrugerea arhivei acestuia.

Conform supozițiilor bazate pe surse documentare indirecte și analize stilistice, proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin, adus de episcopul Csáky Miklós în 1740 pentru proiectarea noii catedrale episcopale. Acesta nu a mai fost realizat, însă e verosimilă prezența și contribuția lui la conceperea proiectului ansamblului paulin.

Construcțiile au început probabil după 1740, când episcopul Csáky Miklós, la cererea guardianului Pál Fejér a donat ordinului, prin scrisoarea datată la 13 iulie, parcela ocupată în momentul de față de ansamblul mănăstirii. Pana la finalizarea bisericii (1746) paulini au slujit in Biserica Sf. Brigita, predate ulterior rutenilor.

În anul 1786 ordinul paulinilor se desființează. După plecarea paulinilor biserica devine deposit, o parte a mobilierului a fost vândut. În anul 1808 la șase ani după intrarea în vigoare a *Diploma restitutionale*, emisă la 12 martie 1802, ordinul premonstratens a preluat biserica rămasă goală a paulinilor și ea se află și astăzi în posesia lor.

Clădirea bisericii își păstrează în mare măsură forma inițială și poartă pecetea barocului cu aspecte clasicizante.

Ansamblul este compus dintr-o biserică cu axa orientată nord-sud, cu un nartex, o nava dreptunghiulară, altar semicircular, prevăzută cu două turnuri pe fațada principală și o mănăstire aflată la vest de ea.

Fațadele laterale ale bisericii sunt simple, ritmate doar de pilaștri aplatizați și parțial acoperite de corpul mănăstirii. Cele două turnuri imprimă o dezvoltare considerabilă a fațadei față de lățimea navei, totodată o structurare pe verticală pe trei axe a acesteia.

La rândul lor, creând un echilibru compozițional, cornișele profilate divizează fațada în trei registre orizontale. Fațada nordică clasicizantă, terminată cu un timpan triunghiular, este flancată de cele două turnuri încheiate cu o puternică cornișă profilată superioară, ce se curbează pe fiecare latură deasupra discului ceasurilor.

Portalul principal este încadrat de coloane angajate toscane ce se-nalță peste pedestaluri și se continuă și la nivelul etajului. Sprânceana prevăzută cu un timpan triunghiular deschis a portalului, este susținut de trei console, iar deasupra ei apare o fereastră trapezoidală cu laturile arcuite. În același registru la turnuri apar câte două ferestre ovale suprapuse. La etaj fereastra din mijloc este de dimensiuni mai mari și are o terminație dreaptă cu timpan arcuit, în timp ce cele laterale au timpane triunghiulare.

Ferestrele turnului se-ncheie semicircular. Nava bisericii este acoperită cu trei travei de bolți boeme, ce se descarcă pe arce dublou respectiv pe perechi de pilaștri aplatizați, cu capiteluri corintice. O cornișă profilată perimetrală crează legătura dintre nașterea arcadelor și câmpul parietal.

Corul este acoperit cu o boltă boemă aflată la o cotă mai mică decât cea a navei, iar arcele dublou ale ei sunt susținute de coloane angajate cu capiteluri corintice, absida fiind prevăzută cu o boltă marcată de arce dublou aplatizate iar în ax existând o penetrație în jurul unei ferestre ovale.

Bolta este decorată cu stucaturi: patru figuri în colțuri, purtând câte un coș, medalioane, vrejuri și cartușuri. Această decorație se repetă și pe perețele parapetului tribunei. Spațiul interior este luminat de cele trei ferestre înalte, cu terminații în segment de arc ale navei și fereastra corului. La vest de cor se află clădirea mănăstirii, legată de biserică. Accesul dinspre cor spre coridoarele de lângă acesta se face prin două uși cu ancadrame profilate, cu sprâncenele arcuite iar de aici se pătrunde spre sacristia boltită și spre culoarele mănăstirii.

Ferestrele ce înlocuiesc golurile oratoriilor și comunică cu coridorul de la etajul mănăstirii, sunt prevăzute cu balcoane susținute de console.

Etajul al doilea al mănăstirii cu ziduri masive, construit la începutul secolului al 19-lea, este tăvănit, în timp ce parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublou dubli.

Cele mai valoroase elemente de mobilier sunt stranele realizate de meșterul Johann Egidius Hartig, cu reprezentări ale Legendei Sfântului Paul Eremitul în 16 scene și orga comandată de episcopul Forgách. Altarele existente provin deja din perioada ordinului Premonstratens. Altarele laterale ridicate în 1808 au fost dedicate Sf. Ana, Sf. Iacob, Sf. Augustin și Sf. Norbert. Tabloul altarului principal dedicat Maicii Indurerate, a fost realizat de Mezey Lajos în anul 1841.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE; 1760; 1810 (supraetajare).

Mănăstirea premonstratensă, inițial a fost un centru monastic al paulinilor orădeni. Din documentele scrise la care am avut acces rezulta ca manastirea a fost construita in anul 1760. Clădirea cunoaște o a doua etapă constructivă la începutul secolului XIX, când in anul 1810 ea este supraetajată. După ambele etape, își păstrează același stil constructiv, respectiv baroc.

In urma analizarii cladirii din punct de vedere stilistic si structural, analizarii releveului inceput la faza DALI si completat la faza PT, precum si a sondajelor geotehnice am tras anumite ipoteze privind etapizarea constructiei cladirii.

Prima etapa de constructie a manastirii a fost doar aripa perpendiculara pe biserica si avea un regim de inaltime de subsol partial si parter. In zona central a acestei aripi s-a amplasat scara de onoare. Probabil la scurt timp dupa terminarea ei s-a extins si cu aripa perpendiculara pe cea initiala si care se intinde pana la frontul strazii. Intre cele doua etape exista mai multe diferente privind atat structura constructiva a coridoarelor a salilor, dar si inaltimea cornisei si a coamei. Acest ultim fapt inasa este curios si presupune ca si etapa de supraetajare s-ar fi realizat in doua etape.

Sarpanta istorica originala avand character baroc cu panta variabila (tip mansarda) s-a pastrat doar pe portiunea casei scarii (perpendicular pe latura lunga), in rest s-a modificat cu panta simpla.

Curtea manastirii este inchisa spre strada cu un gard inalt alcatuit din stalpi si ziduri din caramida iar in mijloc o poarta de acces modificata fata de cea originala. Spre biserica curtea este delimitata de un gard de caramida simplu, construit in secolul XX.

3.3. CLADIREA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS; 1872-74.

Cladirea Academiei Regale de Drept si a Gimnaziului Premonstratens a fost construita in anii 1872-1874. Constructia a inceput la data de 8 iunie 1872 si s-a finalizat in data de 2 decembrie 1874.

Din nefericire arhitectul acestei clădiri nu este cunoscut, știindu-se doar numele, antreprenorului in persoana lui Schloszarik József.

Clădirea impozantă a Academiei de Drept si a Gimnaziului Premonstratens s-a realizat in continuarea cladirii manastirii si are o aripa lunga paralela cu strada si doua aripi perpendiculare cu aceasta. Regimul de inaltime este de subsol partial, parter si doua etaje. Intre corpul de cladire al manastirii si cel al scolii nu exista rost de dilatare, dar cota pardoselii parterului este cu 15 cm sub pardoseala manastirii. Aripa mediana si perpendiculara pe cea lunga nu are subsol si adaposteste o scara de onoare generoasa, sala festiva si o sala de sport. Aceasta aripa este mai scurta si nu ajunge pana la frontul strazii,

dar este mai bine evidențiată de o ornamentație mai bogată. Aripa de capat are fatada principală spre strada Academiei, retrasă față de frontul acesteia și se întinde până la frontul actualei străzi Roman Ciorogariu. Această aripă are două porțiuni de subsol care nu comunică între ele, parter și două etaje și în zona centrală o scară de onoare mai simplă decât cea principală.

Cele două curți spre strada Roman Ciorogariu și spre strada Academiei sunt închise cu gard metalic din fontă cu soclul din cărămidă, majoritatea elementelor fiind cele originale.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

În 1959, prin unificarea Liceului Clasic Mixt Maghiar cu Liceul de Fete Roman "Oltea Doamna", a luat ființă Liceul de Filologie-Istorie, care din 1990 a devenit Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”. Din anul școlar 1999-2000 școala a primit denumirea de Colegiul Național "Mihai Eminescu", nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor.

4. CLADIREA COLEGIULUI NAȚIONAL MIHAI EMINESCU

Construcția, împreună cu terenul aferent, delimitat topografic, constituie o mărturie cultural-istorică și face parte din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea”, regăsimu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Cladirea Colegiului este alcătuită din mai multe tronsoane:

TRONSONUL A – fostă cladire a Mănăstirii Premonstratense

TRONSONUL B și C – fostă cladire a Academiei de Drept și a Gimnaziului Premonstratens

TRONSONUL D – cladirea sălii de sport

5. SURSE GRAFICE:

5.1. IMAGNI FOTO, VEDERI

Pictura a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată” și a Manastirii Premonstratense din sec. XIX.

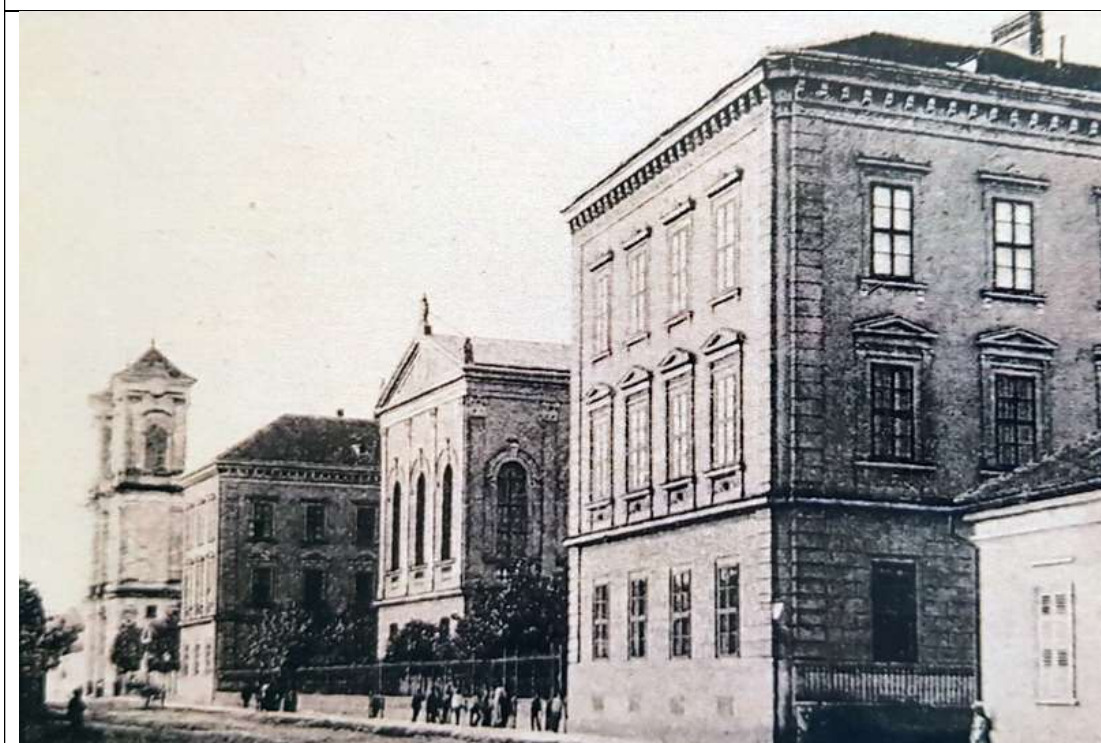
OBSERVAM:

Acoperișul istoric al manastirii cu caracter baroc, poate mai înalt decât cel actual și avea lucrări decorative și cosuri de fum.

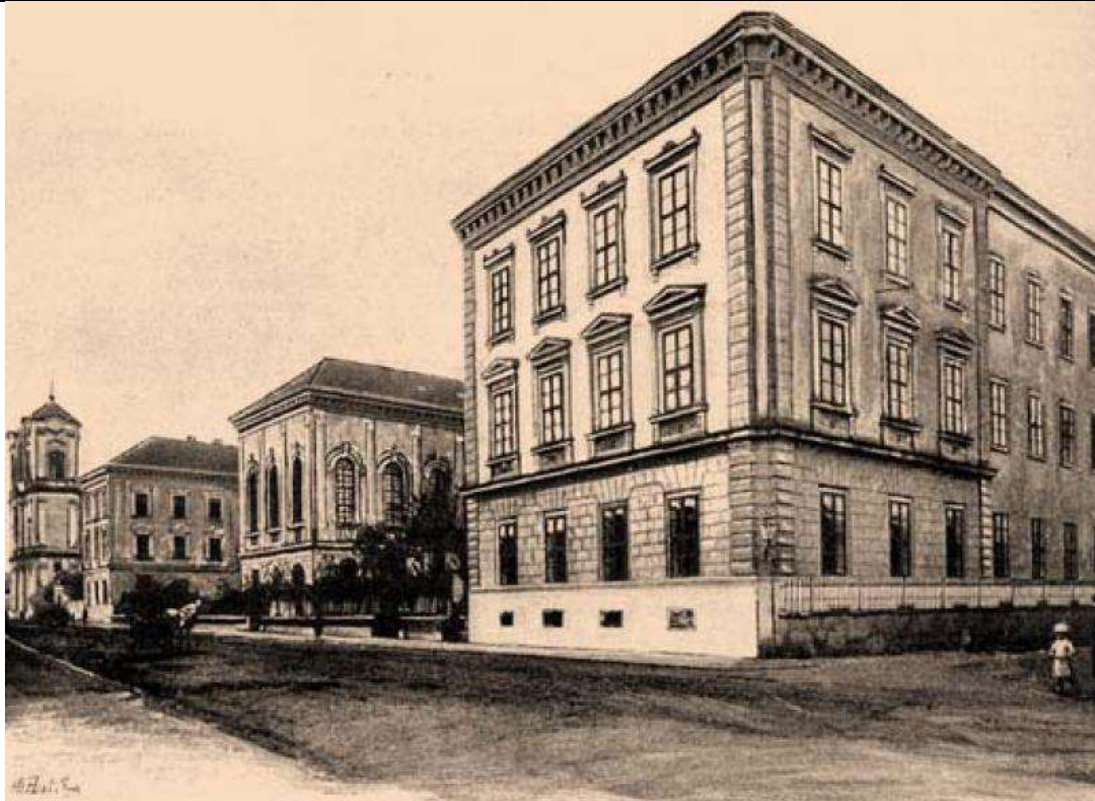
Gardul curții manastirii s-a păstrat.

Poarta originală de acces în curtea manastirii s-a modificat, s-a păstrat doar poziția inițială.

În spatele gardului se observă grădina manastirească.

Primele imagini foto din anul 1899 a ansamblului de cladiri. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă avea un fronton decorat si ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre curtea manastirii, asemanator picturii din sec. XVIII.

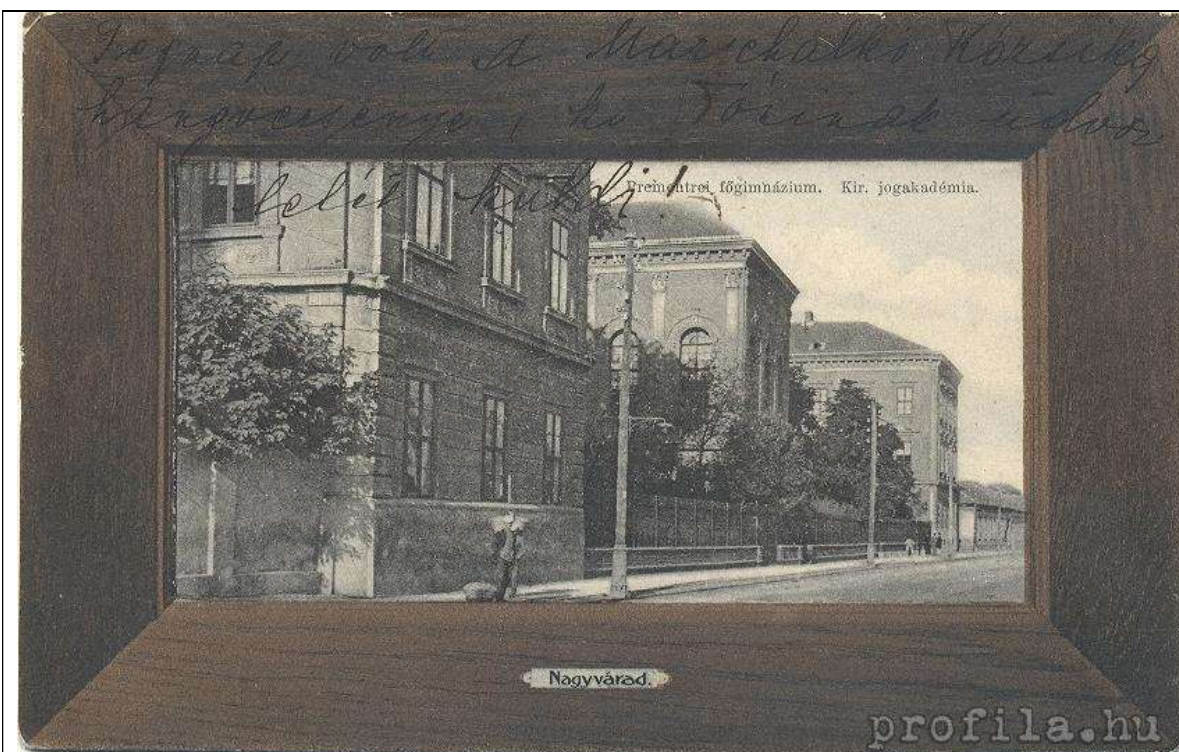
Imagini dinainte de anul 1901 ale ansamblului de cladiri .
 Corpul de clădire care adăpostește sala festivă are acoperisul schimbat-fara fronton. Se poate
 vedea insa vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine foto a ansamblului din 1904. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă nu m
frontonul initial, dar are ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre c
manastirii, asemanator picturii din sec. XIX. In fundal se vede corpul 1 al cladirii postei ter
in anul 1895. Strada Uri utca era deja electrificata.

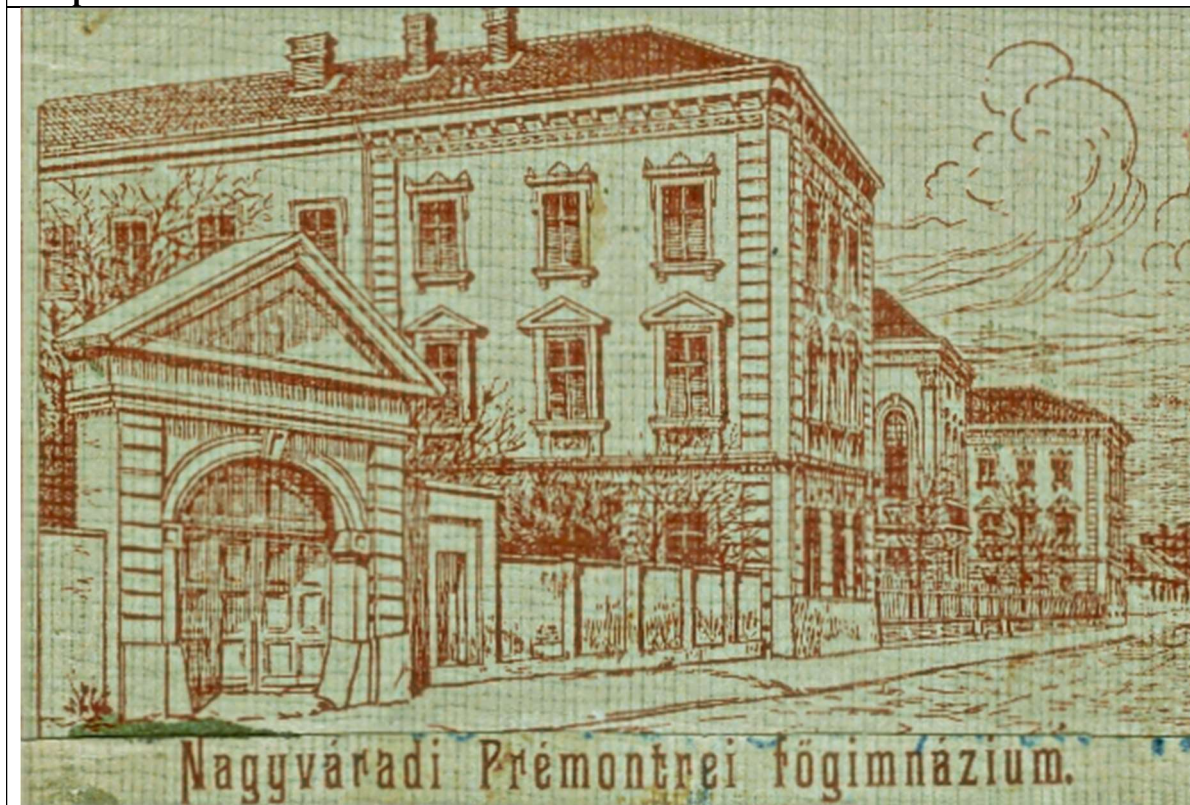
Imagine din 1904. Biserica, Manastirea, Arhigimnaziul și Academia de Drept, cu acoperisul salii festive modificat, cu vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine din perioada 1906-1910. Aripa manastirii la frontal stradal, la parter are trei ferestre (inca nu a fost creat accesul pietonal actual).

Imagine din perioada 1906-1910. Biserica, Manastirea, Arhigimnaziul și Academia de Drept.

Desen înainte de 1912. Cu imaginea clara a vechii porti spre curtea manastirii si fara usa de acces in cladirea manastirii.

**Imagine din anul 1914 a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată.
Vechea poarta de acces spre curtea manastirii este modificata.
In fundal se vede si corpul 2 al cladirii postei terminat in anul 1911.**

Imagine aeriana din anul 2004

Imagine aeriana din anul 2012

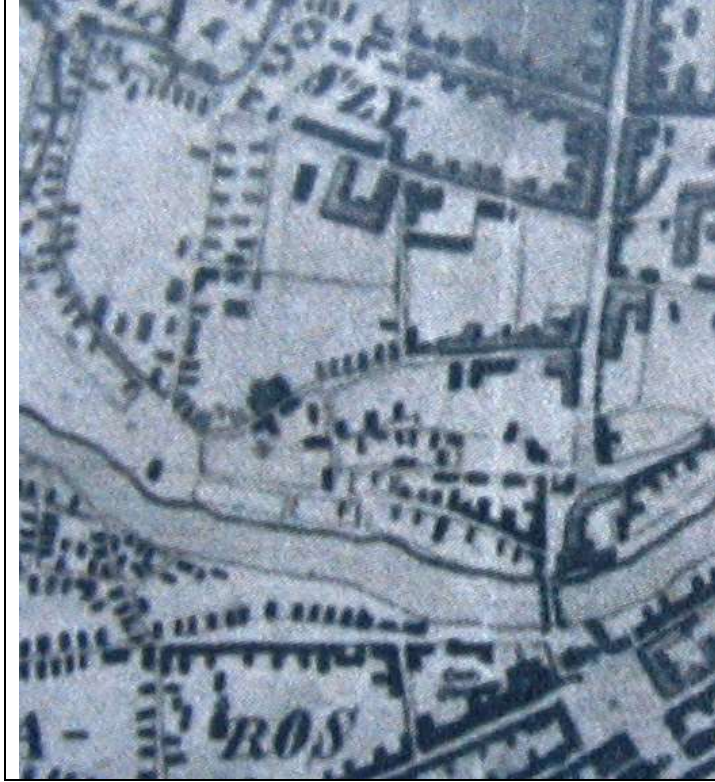
Imagine aeriana din anul 2012

Imagine din biblioteca Academiei de Drept din perioada interbelica

5.2. HARTI

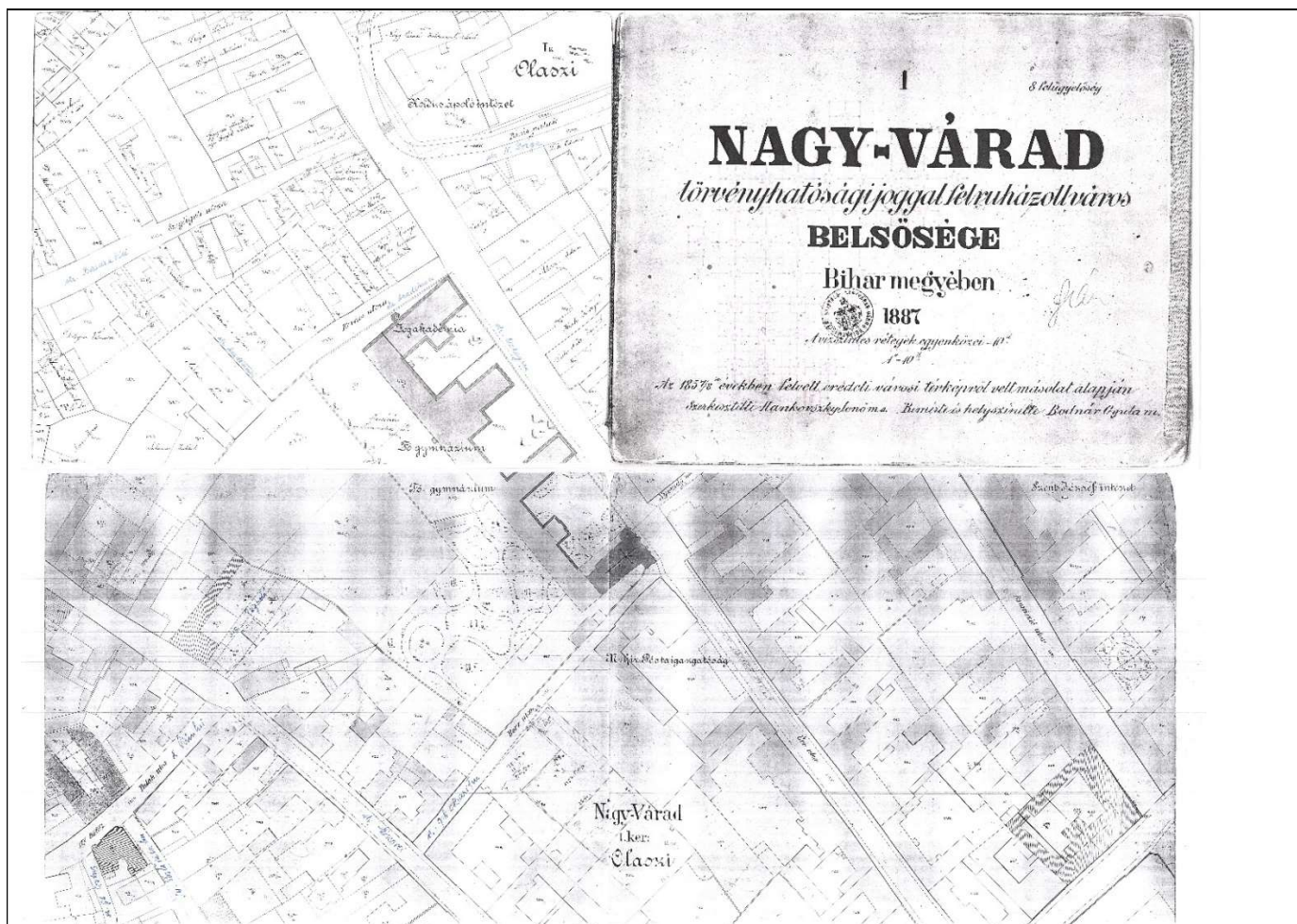
ETAPELE DE REALIZARE A CLADIRII REZULTATA DIN HARTILE ISTORICE ALE ORASULUI.

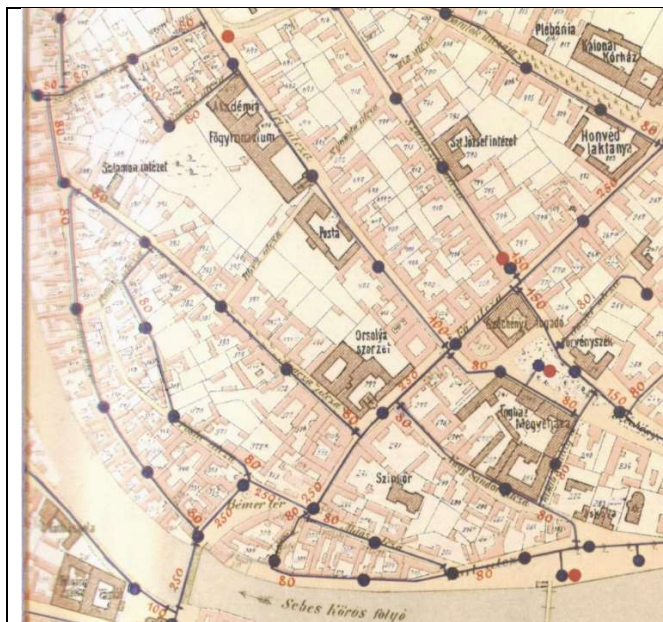
Harta Grosswardein din anul 1841 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt inexacte.

Harta Halacszi din anul 1859 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt mai exacte decat in harta din 1841. Aripa extinsa spre vest a manastirii probabil era un corp de cladire care s-a demolat in anul 1872 o data cu realizarea cladirii Academiei si a Gimnaziului. In interiorul parcelei, spre N-V existau doua cladiri si aici functiona o scoala catolica, demolate si aceste in anul 1872. Strada Kovacs, actuala strada Academiei era o fundatura.

Harta cadastrala Nagy-Varad (Oradea) a intravilanului orasului din 1887, cu cladirea Bisericii, a Manastirii Premonstratense, a Gimnaziului si Aacademiei de Drept, precum si cu limita juridica a parcelor. Corpul hexagonal-extinderea spre SV este figurat doar punctat, ceea ce explica faptul ca a fost construit ulterior intabularii cladirii. Strada Kovacs (actuala strada Academiei) era o fundatura.

Harta Berger din anul 1890 cu clădirea Bisericii, a Mănăstirii Premonstratense, a Gimnaziului și Academiei de Drept. Apare și corpul hexagonal-extenderea spre SV.

Imagine contemporană cu întreg ansamblul existent

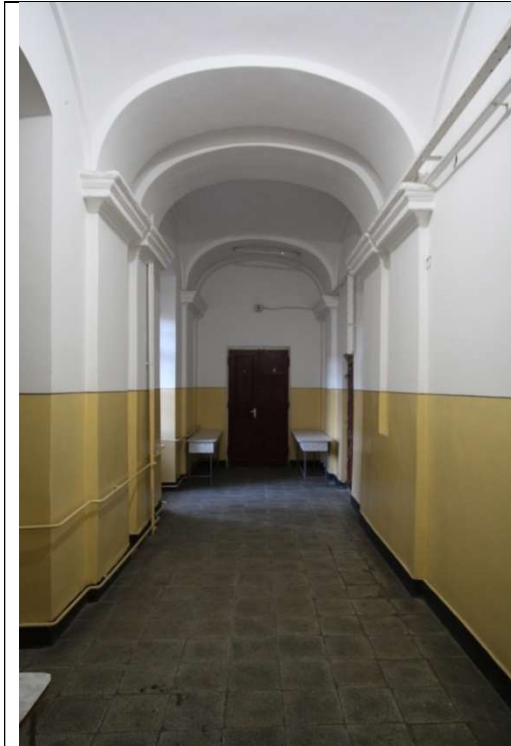
5.3.STUDIU DE PARAMENT

ZUGRAVEALA VECHЕ GASITA SUB TENCUIALA NOUA – INFORMATIE VALOROASA PENTRU STABILIREA CULORII FATADEI PROPUSE

BOLTI DE CARAMIDA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - PARTER, BOLTA CILINDRICA, ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA IN CRUCE (CVADRIPARTITA)

TRIONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE CILINDRICA

TRONSON A – ETAJ1, CORIDOR, BOLTA BOEMA CU ARC DUBLOU

TRONSON C – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

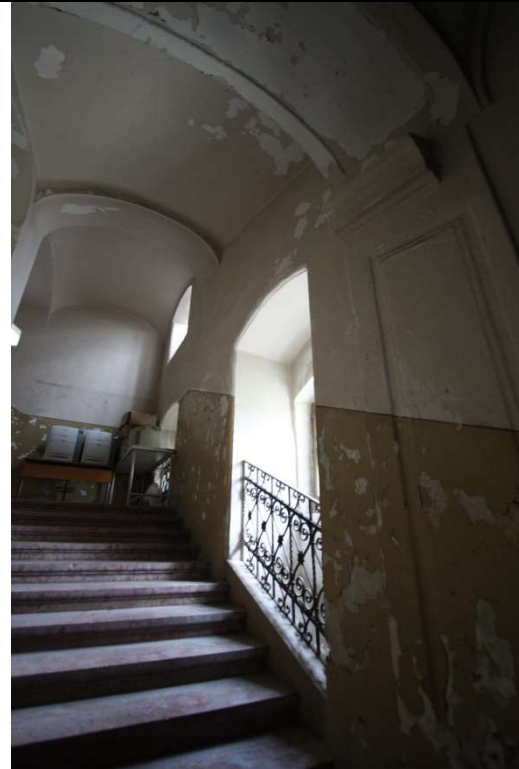
TRONSON C? – ETAJ 2, CORIDOR,
PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII-
BOLTA BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONASON A PARTER CASA SCARII- BOLTA
BOEMA CU MEDALION

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII- BOLTA
BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONSON B- CASA SCARII, BOLTA BOEMA INCLINATA, ARCE INCLINATE

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 1 PLANSEU CU PROFILE METALICE SI BOLTISOARE DE CARAMIDA

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 2 PLANSEU BETON

TRONSON C CASA SCARII PARTE-ETAJ 1
BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 2- PLANSEU
BETON

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 1 BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE , CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI SIMPLE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON C - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA, STALPI FONTA

TRONSON A – ETAJ1, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON C- ETAJ 2 TAVAN BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU
BETON

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B ETAJ 1 BOLTA CILINDRICA CU INTERSECTII IN CRUCE

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B – ETAJ 1, GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – ETAJ 1, ETAJ 2 GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – PARTER –SALA SPORT, GRINZI METALICE, BOLTISOARE CILINDRICE

TRONSON A - SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON B – SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON B - SUBSOL, CORIDOR, BOLTA
CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON C- SUBOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON A SUBSOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON B – SUBSOL - ALOTA CILINDRICA

TRONSON C –CALOTA CILINDRICA.

TRONSON C- SUBOL-CALOTA CILINDRICA

TRONSON B- SUBSOL – BOLTA CILINDRICA,
ARC DUBLU

PARDOSELI

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

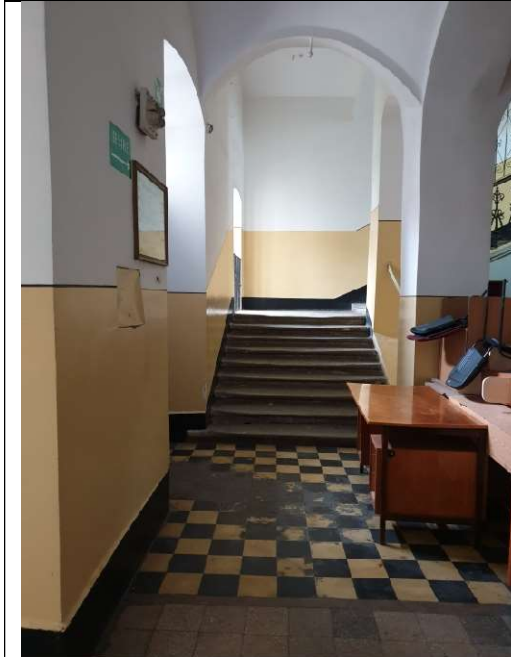
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

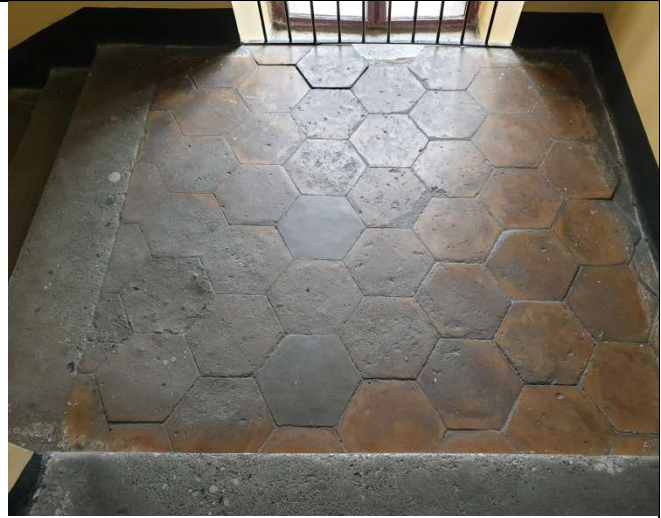
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terrazzo/dale mozaicate

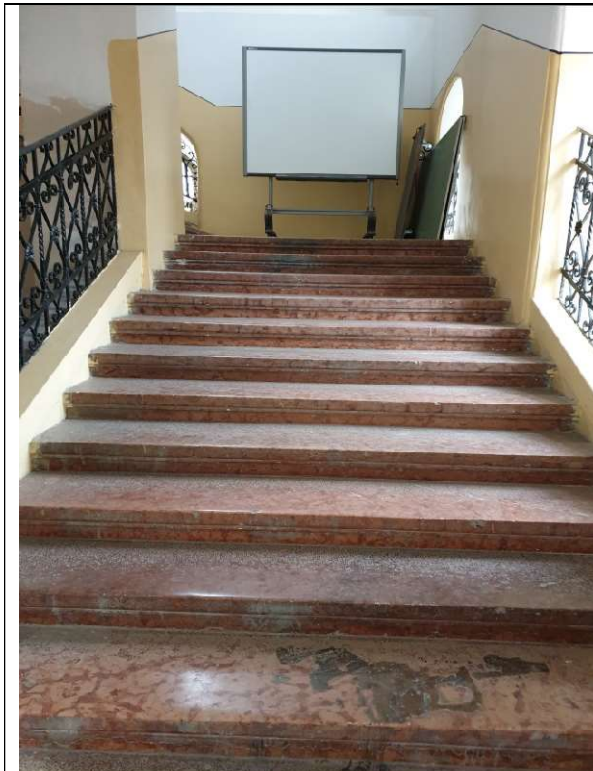
TRONSON B - ETAJ 2, CORIDOR, Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - PARTER, CASA SCARII,
Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - ETAJ 1, CASA SCARII Pardoseala piatra
naturala

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TAMPLARII LEMN

USA BAROCA A BISERICII BISERICII

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – ACCES DIN CURTEA INTERIOARA

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – DETALIU DIN INTERIOR

TRONSON A -USA BAROCA A MANASTIRII – DIN INTERIOR

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE - DETALIU

TRONSON C –PARTER ACCES IN CASA SCARII

TRONSON C –PARTER ACCES INZIDIT SPRE CORIDOR

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT (LANGA BISERICA)

TRONSON A – ETAJ 1 SALA PROFES

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

TRONSON A – ETAJ 1

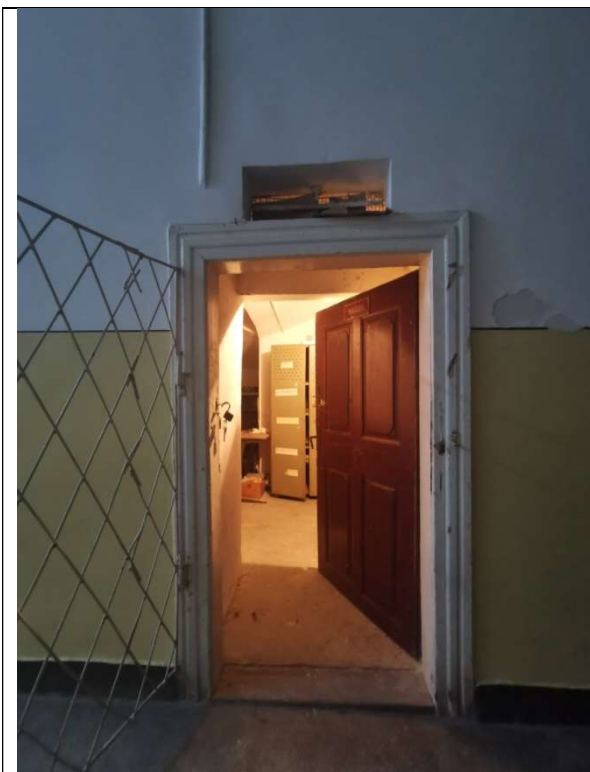
TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

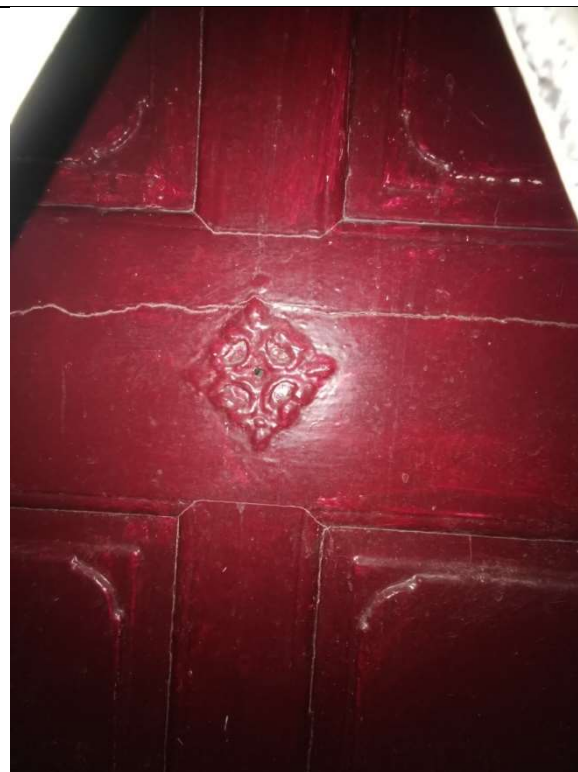
TRONSON A -ETAJ 1 SALA DIRECTOR ADJ.

TRONSON A ETAJ 1

TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII

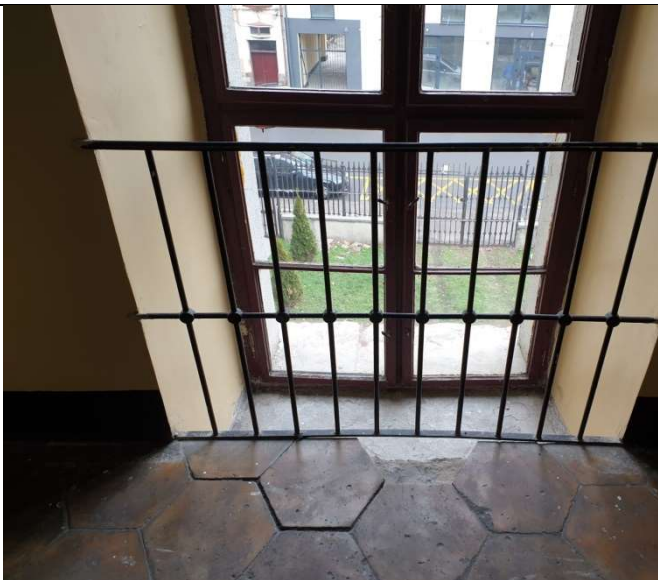
TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII - DETALIU

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA

TRONSON B –PARTER SALA DE SPORT

TRONSON C CASA SCARII

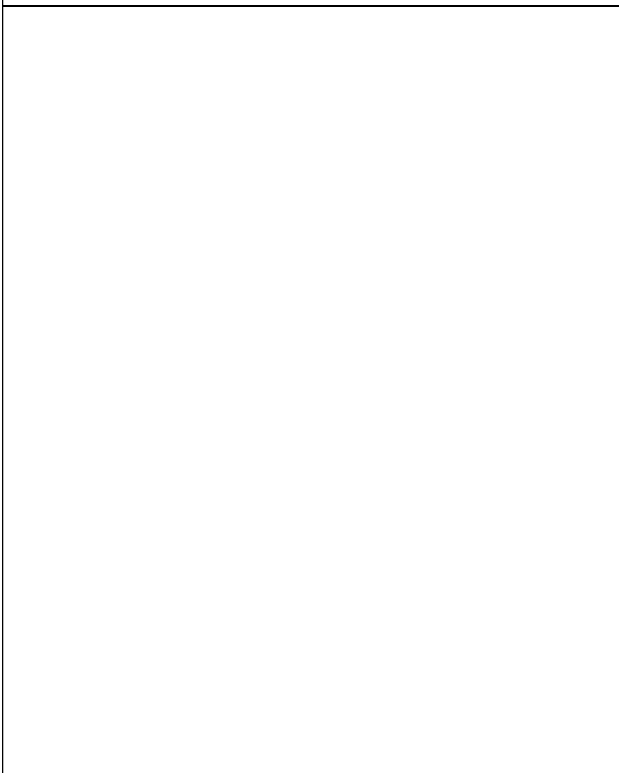
TRONSON A-ETAJ 1 FERESTRE LATURA VEST, DETALII

TRONSON A –PARTER- CORIDOR

TRONSON A –ETAJ 1 CASA SCARII

TRONSON A –ETAJ 2 CORIDOR

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU CLANTA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

FERESTRE CUPLATE TIP „TECHAUER” REALIZATE IN SEC XX, DE CALITATE FOARTE PROASTA, CU FERONERII SLABE SI NEPERFORMANTE

TRONSON B – PARTER SALA GIMNASTICA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ I GLASVAND HOL CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ I USA LEMN

BIBLIOGRAFIE

BÍRÓ József: *Nagyvárad barok és neoklasszikus művészeti emlékei*, Budapest, 1932.

BOROVSKY Samu : Bihar varmegye es Nagyvarad.

Liviu BORCEA : Memoria caselor,Editura Arca 2003

Liviu BORCEA si Gheorghe GORUN +colectiv: Istoria orasului Oradea, Editura COGNITO 1995

PÉTER I. Zoltán: Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban; Varad

PÉTER I. Zoltán: *Nagyvárad római katolikus templomai*, Nagyvárad, 1992.

Nicolae SABAU: *Metamorfoze ale barocului transilvan.* vol. I. Sculptura. Cluj Napoca

HUNGARICANA: Terkepek

FACEBOOK :Farkas László: Nagyvárad(Forrás: Fehér Dezső: Bihar–Bihar megye Oradea–Nagyvárad Kultúrtörténete és Az iskolák története című Bodnár János írás.)

Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban

IMAGINI : FACEBOOK ORADEA DE ALTADATA.....

Arh. Pafka Ernest

Specialist atestat de MC cu nr .219 S/19.07.2006

S.C.PRO-ARH S.R.L.
410058 ORADEA
str. B.St.Delavrancea nr.17

PR.NR. 620/2023

BENEFICIAR : MUNICIPIUL ORADEA

LUCRAREA : REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU, CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE, ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18

FAZA : STUDIU ISTORIC

STUDIU ISTORIC SI DE PARAMENT

**„REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU,
CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE,
ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18”**

CODUL MONUMENTULUI DIN LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN ROMANIA 2015

Denumirea: Colegiul Național "Mihai Eminescu",
fosta mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept
Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Localitatea: Municipiul Oradea

Adresa: str. Ciorogariu Roman nr. 16-18

Datare:1760, 1810, cladirea scolii 1874.

1. INFORMATII GENERALE

Denumirea obiectivului de investiții

„Reabilitarea Colegiului National Mihai Eminescu,corp A+B+C si amenajari exterioare, Oradea, str. Roman Ciorogariu nr.18”

Ordonator principal de credite/investitor

MUNICIPIUL ORADEA

Beneficiarul investiției

U.A.T. MUNICIPIUL ORADEA

Proiectant

S.C. PRO-ARH S.R.L. ORADEA, str. B. St. Delavrancea nr.17

Date de identificare a obiectivului de investitii conform caietului de sarcini

Regimul juridic:

- teren si constructii situate in intravilanul orasului Oradea;
- imobil inscris in CF nr. 192156
- clădirea este amplasata pe un teren înscris în CF nr. 192156, numarul cadastral 192156, suprafață teren 10.707 mp, suprafața la sol a clădirii C1 (monument istoric) 3.761 mp, suprafața desfășurată este de 15.044 mp.
- suprafata la sol a cladirii C2 – Sala Sport - 293 mp
- regimul de proprietate: proprietate publică, proprietar Municipiul Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Regimul economic:

- folosința actuala: teren si cladire S/D+P+2E. Destinație stabilita prin PUG, zona construita protejata, zona centrala, zona fiscala A. Funcțiune – unitate de învățământ primar, gimnazial, liceal.

Regimul tehnic al terenului si constructiei:

ZCP01 – zona centrală.

Clădirea are demisol parțial, subsol parțial, parter și două etaje.

SUPRAFETE TEREN -mp-	ARIE CONSTRUITA -mp-	ARIE DESFASURATA -mp-	ARIE UTILA -mp-
Date din acte = 10.707,00 Masurata = 10.572,00	C1=3.680,00 C2=295,00 C1+C2=3.974,00	C1=13.037,00 C2=295,00 C1 +C2= 13.332,00	C1=9.461,20 C2=255,80 C1+C2 = 9.717,00

C1 = TRONSON A+ B+ C

C2 = TRONSON D

ZCP 01 – Zona Centrală este parte a zonei centrale a municipiului, suprapusă peste orașul istoric, iar limitele sale coincid cu cele ale Ansamblului urban "Centrul istoric Oradea" clasat în Lista Monumentelor Istorice 2015 cu codul BH-II-a-A-01037.

Zona se remarcă printr-o structură funcțională complex și atractivă, de tip central, caracterizată de mixajul între diversitatea de activități de interes general, cu acces public, situate la parter și locuirea de tip colectiv situată la nivelele superioare ale imobilelor multifuncționale. Alături de acestea sunt prezente, ocupând imobile monofuncționale, majoritatea instituțiilor publice și de interes public importante ale orașului. Țesutul urban e caracterizat de parcelarul istoric, cu fronturi și adâncimi variabile, de modul de construcție urbană de tip închis, cu imobile situate în aliniament, aparținând în majoritate tipologiilor în formă de „L”, I, O sau U, cu ganguri de acces în curțile interioare.

Structura urbană relevă un grad ridicat de diferențiere, rezultat al evoluției istorice. Se instituie statutul de zonă construită protejată datorită valorilor urbanistice și arhitecturale pe care le înglobează. În cadrul ei se află numeroase clădiri monument istoric clasate sau propuse spre clasare prin PUG în Lista Monumentelor Istorice.

Descrierea succintă a amplasamentului / amplasamentelor propus / propuse (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan):

Oradea, municipiul reședință al județului Bihor, este situat pe malurile râului Crișul Repede, râu care desparte orașul în aproape două jumătăți egale. În funcție de principalele puncte cardinale, orașul se află în extremitatea nord-vestică a României, la intersecția paralelei de 47°03' latitudine nordică cu meridianul de 21°55' longitudine estică.

Aflat la aproximativ 10 km de Borș, cel mai mare punct de frontieră la granița de vest, municipiul Oradea se află pe locul al zecelea ca mărime între orașele României (se întinde pe o suprafață de 11.556 ha).

Oradea se află la o altitudine medie de 126-130m deasupra nivelului mării, în zona de deschidere a văii Crișului Repede, spre arealul câmpiei joase, într-o zonă de contact între prelungirile Munților Apuseni și extinsa Câmpie Banato-Crișană. Se afirmă ca zonă de trecere de la relieful deluros (Dealurile Vestice, Dealurile Oradiei și Dealurile Gepișului), către cel de câmpie panonică.

Clădirea propusă spre reabilitare se află în centrul istoric al municipiului Oradea, pe strada Roman Ciorogariu nr.18, județul Bihor.

Suprafața totală a terenului înscris în Cartea Funciară nr. 192156 Oradea este de 10.707 mp,

Terenul și construcția sunt în proprietatea publică a Municipiului Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Relațiile cu zone învecinate, accesuri existente și/sau căi de acces posibile:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din județul Bihor: nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt: 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se afla un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, Nr. crt.:188, BH-II-m-A-01040, Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a Mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14.

Vis-a-vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric LMI nr. crt: 187, cod BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor, str. Ciorogariu Roman 12.

Existența de monumente istorice / de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau în zona imediat învecinată; existența condițiilor specifice în cazul existenței unor zone protejate sau de protecție.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt : 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se află un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, nr. crt.:188,BH-II-m-A-01040 Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14. Vis a vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric Nr. Crt: 187 BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor str. Ciorogariu Roman 12.

2. DESCRIEREA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII DIN PUNCT DE VEDERE TEHNIC ȘI FUNCȚIONAL

DESTINAȚIE ȘI FUNCȚIUNI:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea face parte din infrastructura de învățământ a municipiului Oradea, procesul educațional desfășurându-se pe învățământ primar, gimnazial și liceal. Aceeași funcțiune a avut-o din secolul al XVIII-lea, de la edificarea sa.

Adresa : Oradea, str. Roman Ciorogariu nr. 18,cod 410017.

Obiectivul principal este **reabilitarea clădirii monument** a fostei Academii de Drept, mănăstirii și gimnaziului Premonstratens, în prezent Colegiul Național Mihai Eminescu, Oradea, în vederea creșterii calității infrastructurii educaționale din municipiul Oradea.

Datare: Fosta mănăstire inclusă parțial în clădirea liceului datează din anul 1760, cu supraetajare în anul 1810, clădirea Academiei Regale de Drept și a Gimnaziului Premonstratens din anul 1874.

CARACTERISTICI, PARAMETRI ȘI DATE TEHNICE SPECIFICE, PRECONIZATE:

-SUPRAFETE: $A_c = 3313,83 \text{ mp}$ $A_{cd} = 13.224,84 \text{ mp}$ $A_u = 9626,40 \text{ mp}$

-VOLUMUL: Volumul clădirii este de $= 46.113 \text{ mc}$;

-Categorია de importanță este „B”-conf. HG nr. 766/1997 anexa 3.

-Grupa de construcție A1 – construcție realizată înainte de 1940.

-Clasa de importanță I. – sediu instituție administrativă – construcții de importanță deosebită care adapostesc aglomerații de persoane - conf. Normativ P100-1/2006.

-Zona seismică accelerația terenului $a_g = 0,20$

perioada de colț $T_c = 0,7 \text{ s}$ conf. Normativ P100-1/2006

-Zonă climatică $S_{ok} = 1,5 \text{ kN/mp}$ conf. CR1-1-3/2005

-Zona eoliană $q_{ref} = 0,5 \text{ kPa}$ conf. NP-082-04/2005

-Incarcări la vânt: presiunea de bază $= 0,30 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/20/90)

-Incarcări la zapada: presiunea de bază $= 0,90 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/21/92)

3. ANSAMBLUL ISTORIC PREMONSTRATENS

Ansamblul de cladiri din care face parte si cladirea actualului Colegiul National Mihai Eminescu are trei functiuni distincte (biserica, manastire, scoala) si a fost construita in cinci etape (1746; 1760; 1810; 1872-74, 1941-44).

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE „MAICA ÎNDURERATĂ ”: 1746.

In anul 1746 a fost construita Biserica mănăstirii premonstratense Maica Îndurerată, initial ca biserică a ordinului paulin, o cladirea cu o nava si prevazuta la fatada principala cu doua turnuri.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE : 1760; 1810 (supraetajare).

In anul 1760 s-a construit perpendicular pe axa bisericii si in continuarea acesteia manastirea ordinului paulin, care initial avea doar un etaj. Proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin. Parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublouri duble.

In anul 1810 cladirea manastirii (deja premonstratense) a fost supraetajata.

3.3. CLADIRA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS : 1872-74.

In anul 1874 cladirea manastirii a fost extinsa cu cladira Academiei Regale de Drept si a Arhigimnaziului Premonstratens. Cladirea a fost finantata de statul Austro-Ungar.

3.4. CLADIREA SALII DE SPORT 1977

In anul 1977 s-a realizat corpul salii de sport, cladire care nu are valoare nici istorica si nici arhitecturala, nepotrivita cu cladirea monumentului istoric.

SCURT ISTORIC AL ORDINUL CĂLUGĂRESC PREMONSTRATENS SI A ACTIVITATII SCOLARE

In anul 1120 este înființat ordinul călugăresc Premonstratens, care funcționează și în zilele noastre și are peste 1300 de membri. Acest ordin funcționează sub protecția Vaticanului.

Ordinul Premonstratens (în latină Candidus et Canonicus Ordo Praemonstratensis) a fost întemeiat în anul 1120 de Norbert de Xanten împreună cu alți 13 însoțitori, în localitatea Prémontré de lângă Laon (Franța). Ordinul cuprinde canonici regulari, ce reprezintă o sinteză a vieții monahale și a celei canonice. Apărut în secolul al XII-lea, Ordinul Premonstratens a avut ca misiune evanghelizarea (convertirea la creștinism) oamenilor, dar și educarea tineretului și a misionarilor.

Abatia din Prémontré – Pictura sec XVII Tavernier de Jonquières

Călugării Ordinului Premonstratens au ajuns în România în anul 1131, ei fiind aduși de regele Ștefan al II-lea al Ungariei, iar la scurt timp, ordinul înființează Promotoriul Oradei, adică a construit o mănăstire. Mănăstirea a fost distrusă de tătari și refăcută în anul 1252. În anul 1566 mănăstirea este din nou distrusă.

Ordinul este desființat în anul 1787 de către împăratul Iosif al II-lea, dar în 1802 este reînființat, având în patrimoniu o mănăstire și o biserică.

Prima scoala premonstratensă din Oradea a fost întemeiată ca instituție la 2 decembrie 1699 de către episcopul *Benkovics Ágoston*, fiind prima instituție de învățământ mediu din Oradea.

Din 1717 în Oradea a funcționat un gimnaziu iezuit, al cărui profesor era preotul iezuit *Schmernicz Ádám*.

Din anul 1722 gimnaziul funcționa deja într-o clădire separată de cea a școlii elementare. După 1735 la acest gimnaziu au predate și profesori laici.

Între anii 1773-1808 școala a fost sub directă administratie a ministerului educației de atunci.

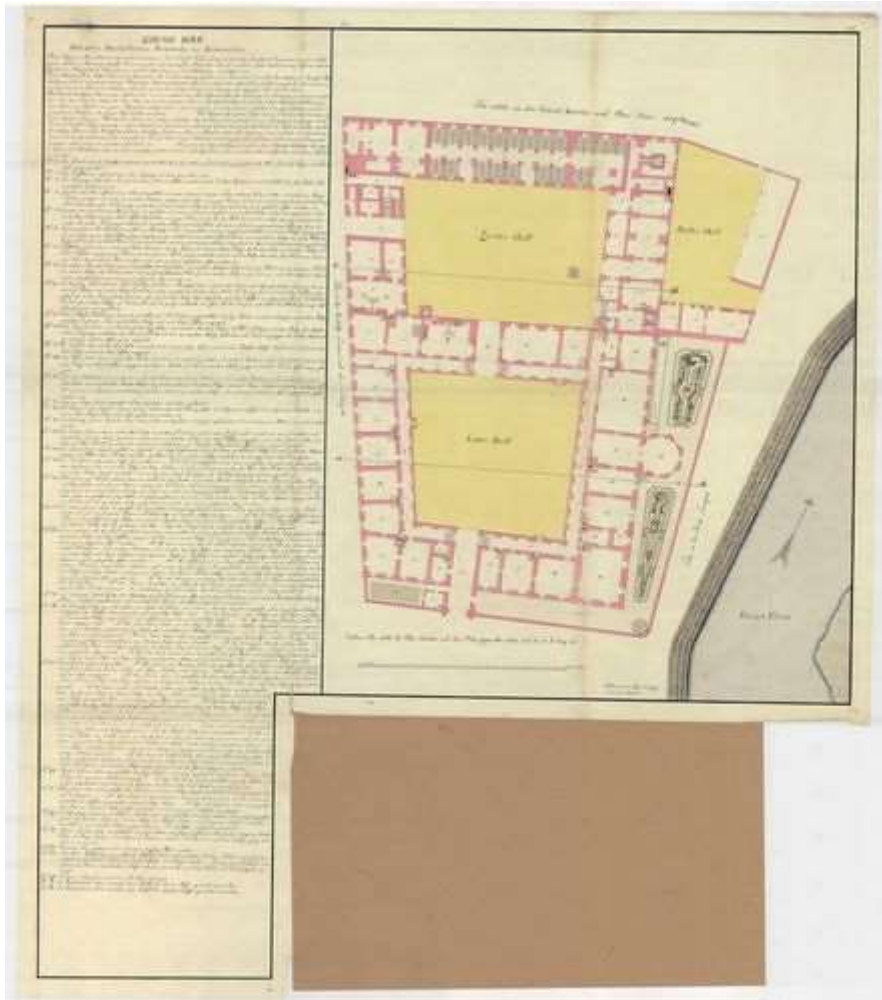
Din 1808 gimnaziul este în administrația ordinului premonstratens, iar din 1874 ca Arhigimnaziu cu limba de predare latină, tutelat de Ordinul călugăresc "Premonstratensis".

Din dorința de a face din Oradea un centru cultural al părții de răsărit a Imperiului, în secolul XVIII, Curtea de la Viena a dispus înființarea aici a unui centru de învățământ superior - Academia Regală de Drept, constituită la insistențele conțelui Antal Károly, funcționar în aparatul de stat austriac, motivația fiind că teritoriile „de peste Tisa” aveau nevoie de specialiști în funcțiile publice.

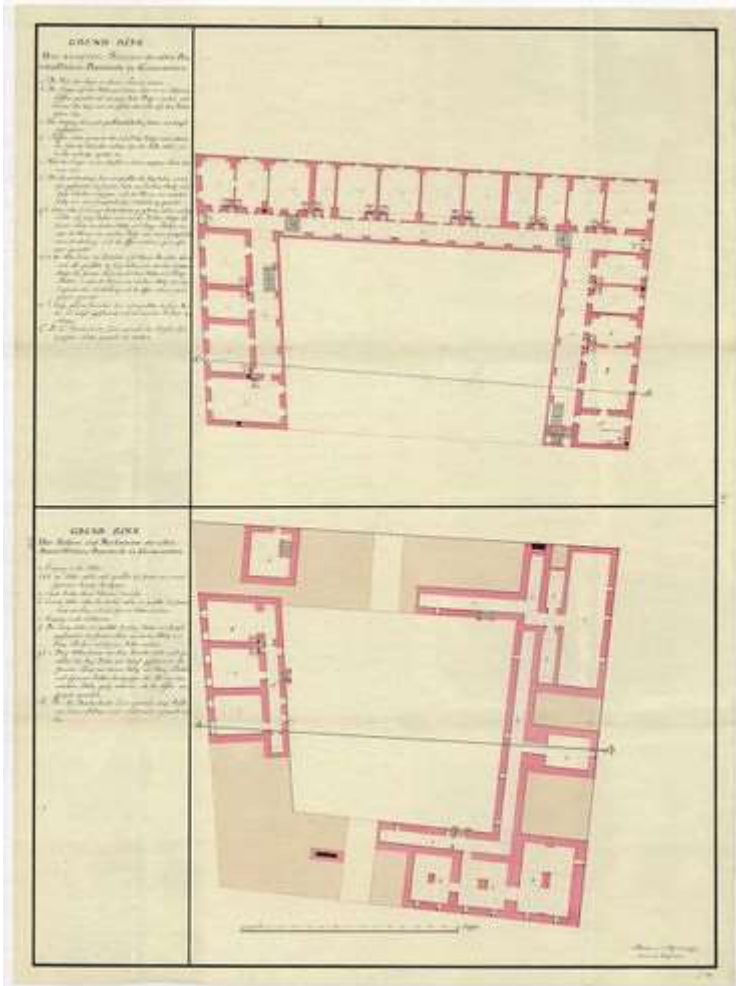
Academia regala de drept din Oradea fost înființată în anul 1780 de împărăteasa Maria Tereza (1740-1780) mai întâi ca "facultate filosofică" cu studii în filosofie, din 1788 și cu profil de drept de 2 ani, din 1855 cu trei ani iar din 1874 cu patru ani astfel dobândind echivalentul importanței celorlalte facultăți de profil din Imperiul Austro-Ungar. Aici s-au pregătit, în primul rând, funcționarii necesari aparatului administrațiilor de stat și domeniiale. Absolvenții aveau dreptul să-și continue studiile la oricare universitate din imperiu pentru că diploma eliberată se afla între bacalaureat și o licență universitară.

Între anii 1850 și 1861 s-a introdus ca limbă de predare germană, iar în cadrul Academiei au rămas numai studiile de drept. Din 1861 limba de predare a redevenit maghiară.

Inițial Academia a funcționat în fostul sediu al episcopiei Romano-Catolice aflată pe amplasamentul actualei Primării .

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan parter.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan subsol si etaj.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Imagine de epoca.

Pe locul actualului Palat al Primăriei se găsea Palatul Episcopal Romano-Catolic. El a fost construit în 1742, într-un modest stil baroc. După anul 1776 edificiul cu un singur nivel a găzduit gimnaziul superior catolic, între anii 1780-1874 academia orădeană, între anii 1874-1896 Arhigimnaziul de stat și în sfârșit în mod provizoriu și palatul justiției. În anul 1902 a fost demolat pentru a se construi în locul lui Palatul Primăriei.

Prin Decretul Regal din 4 mai 1874, Academia a fost transformată în Facultatea de Drept, cursurile având o durată de 4 ani. Facultatea a funcționat cu 8 catedre: Drept Roman, Drept Penal, Procedură Civilă, Drept Civil, Drept Comercial și Cambial, Drept Financiar, Drept Public și Drept Canonic. În același an instituția s-a mutat în noua clădire, unde a funcționat până în 1934, astăzi clădirea Liceului "M. Eminescu".

Academia dispunea de o bogată bibliotecă de 9.000 volume.

Din luna mai 1911, potrivit legii, fiecare facultate trebuia să fie condusă de un decan ales în fiecare an dintre profesorii facultății. Primul decan a fost Hoványi Gyula care a îndeplinit această funcție și în perioada interbelică. Tot atunci se înființează două noi catedre de filosofie și una de isorie

În anul 1920 Academia a fost preluată de statul român, dar majoritatea profesorilor au refuzat să depună jurământul de credință față de statul român, și au renunțat la catedre. Începând din 1921, toate cursurile s-au ținut în limba română. Pentru catedrele rămase fără profesori au fost numiți, la început, suplinitori dintre magistrați. În primul an a avut numai 70 de studenți pentru că în următorii să ajungă la 800.

În 1932 prin noua lege a învățământului universitar denumirea Academiei de Drept din Oradea a fost schimbată în "Academia de Drept regele Carol al II-lea" și afiliată Universității din București. Numai că în anul 1934, din rațiuni financiare, a fost transferată Facultății de Drept din Cluj. Decizia stârnit nemulțumirea și dezamăgirea intelectualității orădene și a prilejuit intervenția istoricului Ioan Lupuș de la

Cluj în favoarea păstrării facultății. În acest fel, după un veac și jumătate de activitate universitară neîntreruptă, prin ședința Senatului Universității din Cluj la 16 iunie 1934, a fost aprobată definitiv contopirea celor două facultăți

Academia de Drept din Oradea a avut o importanță deosebită în viața culturală românească, personalități de prestigiu studiind și activând aici, printre care: Alexandru Roman, membru al Academiei Române, inițiatorul "Societății de lectură a fundației române studioase", prima societate studențească română cu caracter național, Eugeniu Speranția, fondatorul primului curs de Filozofie a Dreptului, George Sofronie, strălucit profesor de Drept Internațional etc. Dintre cei mai renumiți absolvenți ai Academiei de Drept din Oradea amintim pe Emanuil Gojdu - fost deputat, dr. Aurel Lazăr - fost ministru, Gheorghe Pop de Basești, întemeietor al Partidului Național Român, organizatorul pedagogiei române în Ardeal, Vasile Mangra, episcop ortodox, dr. Gh. Plopu - prim președinte de secție la Înalta Curte de Casație din România.

Învățământul juridic orădean se reia în anul 1992 prin intermediul specializării Drept din cadrul Facultății de Științe Economice și Juridice. Poate că acest lucru ar fi fost mult mai greu de realizat fără aportul cadrelor didactice de la Facultatea de Drept a Universității "Babeș Bolyai" - Cluj Napoca. Începând cu anul 1995 ia ființă Facultatea de Științe Juridice ca entitate distinctă în cadrul Universității din Oradea, obține acreditarea în anul 1999, având în prezent două specializări: Drept și Administrație Publică.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

Între 1946-48 în clădire a funcționat Școala sovietică nr 1.

Între 1948-1959 Liceul mixt clasic maghiar

1959 Școala medie nr 4

1977 Liceul de Filozofie-Istorie

Din anul școlar 1999-2000, școala a primit denumirea de Colegiul Național „Mihai Eminescu”, nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor. De-a lungul anilor, școala a fost vizitată de personalități marcante ale culturii noastre bucurându-se de aprecieri elogioase la adresa corpului profesoral și al elevilor: Mircea Zăciu, Augustin Z. N. Pop, Ion Zamfirescu, Augustin Buzura, Eugen Simion, Eugen Uricaru, Gheorghe Tohăneanu, Vasile Netea, Ileana Vulpescu, Romulus Vulpescu, Ana Blandiana, Nicolae Manolescu, Iosif Tripsa precum și Takayuki Ando, ministru al Educației, Științei și Culturii din Japonia.

Colegiul Național „Mihai Eminescu” este o instituție multiculturală. Ea include, prin tradiție, secțiile română, maghiară și germană.

Liceul este orientat către filiera teoretică și cuprinde profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică, la secția română, profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică la maghiară, și matematică-informatică la secția germană.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu din municipiul Oradea este una din cele mai mari unități de învățământ din Oradea, deservind populația din toate cartierele orașului și Zona Metropolitană Oradea, având școlarizați 1432 elevi în 47 săli de clasă, programa școlară pe 7 domenii de specialitate, structurat pe învățământ primar, gimnazial și liceal.

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE MAICA ÎNDURERATĂ, fosta PAULINA; 1746.

Biserica mănăstirii premonstratense „Maica Îndurerată a fost ridicată inițial în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, ca biserică a ordinului paulin. Sursele documentare privind una din cele mai importante biserici baroce din zonă au fost distruse odată cu desființarea ordinului paulin în 1786 și distrugerea arhivei acestuia.

Conform supozițiilor bazate pe surse documentare indirecte și analize stilistice, proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin, adus de episcopul Csáky Miklós în 1740 pentru proiectarea noii catedrale episcopale. Acesta nu a mai fost realizat, însă e verosimilă prezența și contribuția lui la conceperea proiectului ansamblului paulin.

Construcțiile au început probabil după 1740, când episcopul Csáky Miklós, la cererea guardianului Pál Fejér a donat ordinului, prin scrisoarea datată la 13 iulie, parcela ocupată în momentul de față de ansamblul mănăstirii. Pana la finalizarea bisericii (1746) paulini au slujit in Biserica Sf. Brigita, predate ulterior rutenilor.

În anul 1786 ordinul paulinilor se desființează. După plecarea paulinilor biserica devine deposit, o parte a mobilierului a fost vândut. În anul 1808 la șase ani după intrarea în vigoare a *Diploma restitutionale*, emisă la 12 martie 1802, ordinul premonstratens a preluat biserica rămasă goală a paulinilor și ea se află și astăzi în posesia lor.

Clădirea bisericii își păstrează în mare măsură forma inițială și poartă pecetea barocului cu aspecte clasicizante.

Ansamblul este compus dintr-o biserică cu axa orientată nord-sud, cu un nartex, o nava dreptunghiulară, altar semicircular, prevăzută cu două turnuri pe fațada principală și o mănăstire aflată la vest de ea.

Fațadele laterale ale bisericii sunt simple, ritmate doar de pilaștri aplatizați și parțial acoperite de corpul mănăstirii. Cele două turnuri imprimă o dezvoltare considerabilă a fațadei față de lățimea navei, totodată o structurare pe verticală pe trei axe a acesteia.

La rândul lor, creând un echilibru compozițional, cornișele profilate divizează fațada în trei registre orizontale. Fațada nordică clasicizantă, terminată cu un timpan triunghiular, este flancată de cele două turnuri încheiate cu o puternică cornișă profilată superioară, ce se curbează pe fiecare latură deasupra discului ceasurilor.

Portalul principal este încadrat de coloane angajate toscane ce se-nalță peste pedestaluri și se continuă și la nivelul etajului. Sprânceana prevăzută cu un timpan triunghiular deschis a portalului, este susținut de trei console, iar deasupra ei apare o fereastră trapezoidală cu laturile arcuite. În același registru la turnuri apar câte două ferestre ovale suprapuse. La etaj fereastra din mijloc este de dimensiuni mai mari și are o terminație dreaptă cu timpan arcuit, în timp ce cele laterale au timpane triunghiulare.

Ferestrele turnului se-ncheie semicircular. Nava bisericii este acoperită cu trei travei de bolți boeme, ce se descarcă pe arce dublou respectiv pe perechi de pilaștri aplatizați, cu capiteluri corintice. O cornișă profilată perimetrală crează legătura dintre nașterea arcadelor și câmpul parietal.

Corul este acoperit cu o boltă boemă aflată la o cotă mai mică decât cea a navei, iar arcele dublou ale ei sunt susținute de coloane angajate cu capiteluri corintice, absida fiind prevăzută cu o boltă marcată de arce dublou aplatizate iar în ax existând o penetrație în jurul unei ferestre ovale.

Bolta este decorată cu stucaturi: patru figuri în colțuri, purtând câte un coș, medalioane, vrejuri și cartușuri. Această decorație se repetă și pe perețele parapetului tribunei. Spațiul interior este luminat de cele trei ferestre înalte, cu terminații în segment de arc ale navei și fereastra corului. La vest de cor se află clădirea mănăstirii, legată de biserică. Accesul dinspre cor spre coridoarele de lângă acesta se face prin două uși cu ancadramele profilate, cu sprâncenele arcuite iar de aici se pătrunde spre sacristia boltită și spre culoarele mănăstirii.

Ferestrele ce înlocuiesc golurile oratoriilor și comunică cu coridorul de la etajul mănăstirii, sunt prevăzute cu balcoane susținute de console.

Etajul al doilea al mănăstirii cu ziduri masive, construit la începutul secolului al 19-lea, este tăvănit, în timp ce parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublou dubli.

Cele mai valoroase elemente de mobilier sunt stranele realizate de meșterul Johann Egidius Hartig, cu reprezentări ale Legendei Sfântului Paul Eremitul în 16 scene și orga comandată de episcopul Forgách. Altarele existente provin deja din perioada ordinului Premonstratens. Altarele laterale ridicate în 1808 au fost dedicate Sf. Ana, Sf. Iacob, Sf. Augustin și Sf. Norbert. Tabloul altarului principal dedicat Maicii Indurerate, a fost realizat de Mezey Lajos în anul 1841.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE; 1760; 1810 (supraetajare).

Mănăstirea premonstratensă, inițial a fost un centru monastic al paulinilor orădeni. Din documentele scrise la care am avut acces rezulta ca manastirea a fost construita in anul 1760. Clădirea cunoaște o a doua etapă constructivă la începutul secolului XIX, când in anul 1810 ea este supraetajată. După ambele etape, își păstrează același stil constructiv, respectiv baroc.

In urma analizarii cladirii din punct de vedere stilistic si structural, analizarii releveului inceput la faza DALI si completat la faza PT, precum si a sondajelor geotehnice am tras anumite ipoteze privind etapizarea constructiei cladirii.

Prima etapa de constructie a manastirii a fost doar aripa perpendiculara pe biserica si avea un regim de inaltime de subsol partial si parter. In zona central a acestei aripi s-a amplasat scara de onoare. Probabil la scurt timp dupa terminarea ei s-a extins si cu aripa perpendiculara pe cea initiala si care se intinde pana la frontul strazii. Intre cele doua etape exista mai multe diferente privind atat structura constructiva a coridoarelor a salilor, dar si inaltimea cornisei si a coamei. Acest ultim fapt inasa este curios si presupune ca si etapa de supraetajare s-ar fi realizat in doua etape.

Sarpanta istorica originala avand character baroc cu panta variabila (tip mansarda) s-a pastrat doar pe portiunea casei scarii (perpendicular pe latura lunga), in rest s-a modificat cu panta simpla.

Curtea manastirii este inchisa spre strada cu un gard inalt alcatuit din stalpi si ziduri din caramida iar in mijloc o poarta de acces modificata fata de cea originala. Spre biserica curtea este delimitata de un gard de caramida simplu, construit in secolul XX.

3.3. CLADIREA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS; 1872-74.

Cladirea Academiei Regale de Drept si a Gimnaziului Premonstratens a fost construita in anii 1872-1874. Constructia a inceput la data de 8 iunie 1872 si s-a finalizat in data de 2 decembrie 1874.

Din nefericire arhitectul acestei clădiri nu este cunoscut, știindu-se doar numele, antreprenorului in persoana lui Schloszarik József.

Clădirea impozantă a Academiei de Drept si a Gimnaziului Premonstratens s-a realizat in continuarea cladirii manastirii si are o aripa lunga paralela cu strada si doua aripi perpendiculare cu aceasta. Regimul de inaltime este de subsol partial, parter si doua etaje. Intre corpul de cladire al manastirii si cel al scolii nu exista rost de dilatare, dar cota pardoselii parterului este cu 15 cm sub pardoseala manastirii. Aripa mediana si perpendiculara pe cea lunga nu are subsol si adaposteste o scara de onoare generoasa, sala festiva si o sala de sport. Aceasta aripa este mai scurta si nu ajunge pana la frontul strazii,

dar este mai bine evidențiată de o ornamentație mai bogată. Aripa de capat are fatada principală spre strada Academiei, retrasă față de frontul acesteia și se întinde până la frontul actualei străzi Roman Ciorogariu. Această aripă are două porțiuni de subsol care nu comunică între ele, parter și două etaje și în zona centrală o scară de onoare mai simplă decât cea principală.

Cele două curți spre strada Roman Ciorogariu și spre strada Academiei sunt închise cu gard metalic din fontă cu soclul din cărămidă, majoritatea elementelor fiind cele originale.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

În 1959, prin unificarea Liceului Clasic Mixt Maghiar cu Liceul de Fete Roman "Oltea Doamna", a luat ființă Liceul de Filologie-Istorie, care din 1990 a devenit Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”. Din anul școlar 1999-2000 școala a primit denumirea de Colegiul Național "Mihai Eminescu", nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor.

4. CLADIREA COLEGIULUI NAȚIONAL MIHAI EMINESCU

Construcția, împreună cu terenul aferent, delimitat topografic, constituie o mărturie cultural-istorică și face parte din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea”, regăsimu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Cladirea Colegiului este alcătuită din mai multe tronsoane:

TRONSONUL A – fostă cladire a Mănăstirii Premonstratense

TRONSONUL B și C – fostă cladire a Academiei de Drept și a Gimnaziului Premonstratens

TRONSONUL D – cladirea sălii de sport

5. SURSE GRAFICE:

5.1. IMAGNI FOTO, VEDERI

Pictura a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată” și a Mănăstirii Premonstratense din sec. XIX.

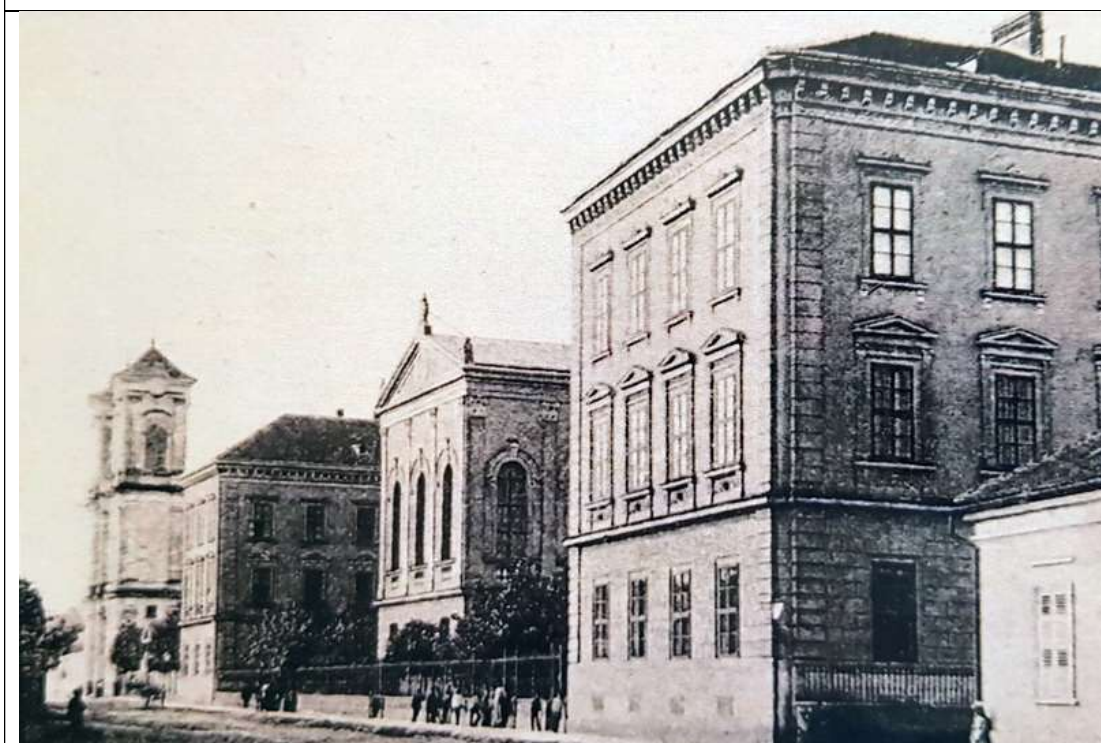
OBSERVAM:

Acoperișul istoric al mănăstirii cu caracter baroc, poate mai înalt decât cel actual și avea lucrări decorative și cosuri de fum.

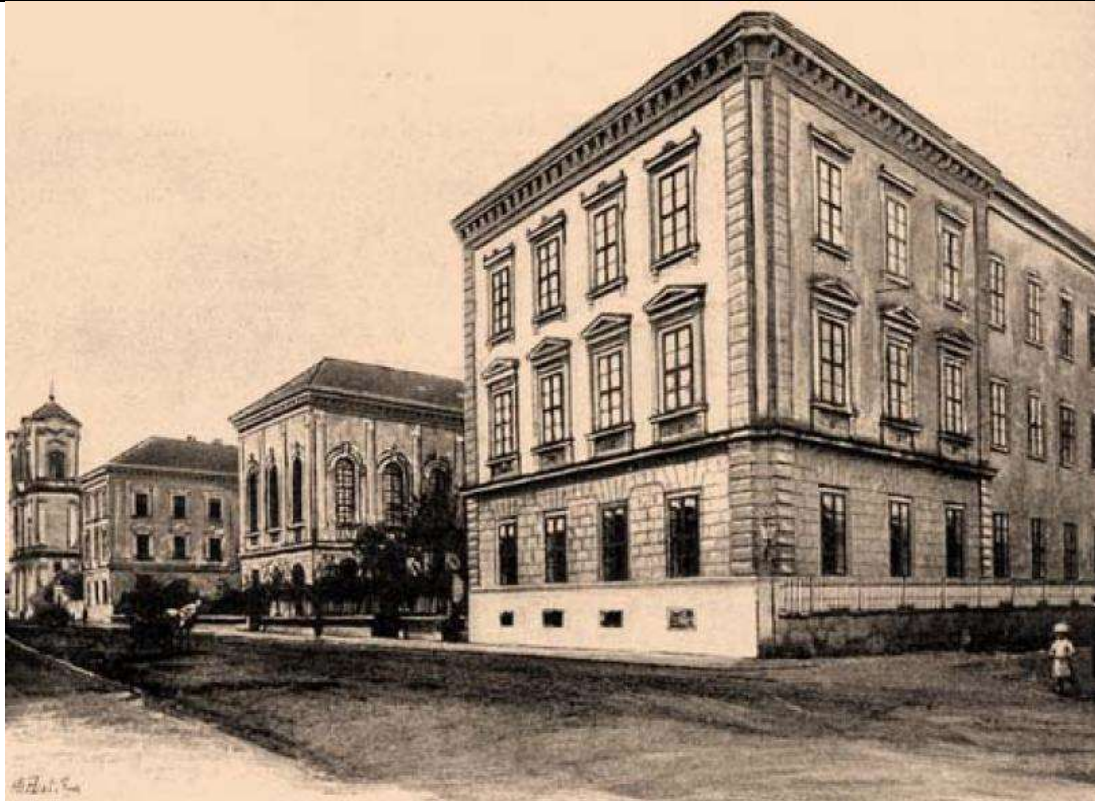
Gardul curții mănăstirii s-a păstrat.

Poarta originală de acces în curtea mănăstirii s-a modificat, s-a păstrat doar poziția inițială.

În spatele gardului se observă grădina mănăstirească.

Primele imagini foto din anul 1899 a ansamblului de cladiri. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă avea un fronton decorat si ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre curtea manastirii, asemanator picturii din sec. XVIII.

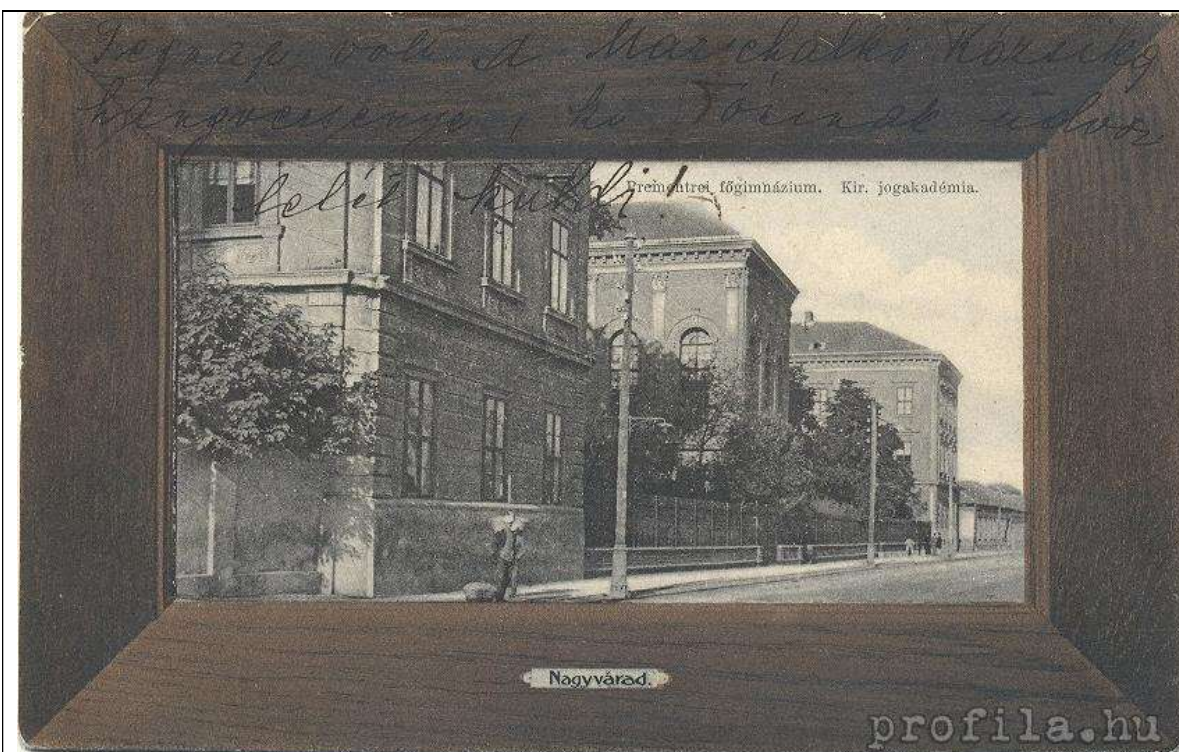
Imagini dinainte de anul 1901 ale ansamblului de cladiri .
 Corpul de clădire care adăpostește sala festivă are acoperisul schimbat-fara fronton. Se poate vedea insa vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine foto a ansamblului din 1904. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă nu m
frontonul initial, dar are ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre c
manastirii, asemanator picturii din sec. XIX. In fundal se vede corpul 1 al cladirii postei ter
in anul 1895. Strada Uri utca era deja electrificata.

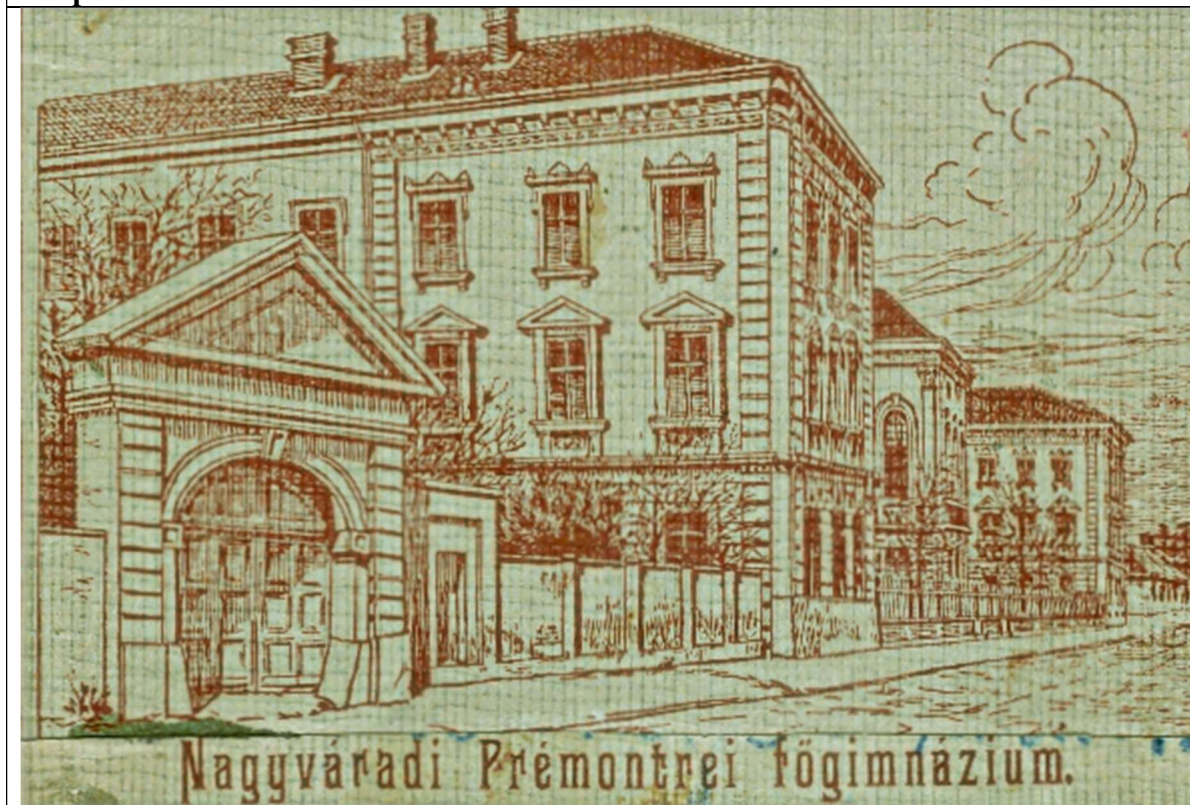
Imagine din 1904. Biserica, Manastirea, Arhimnaziumul și Academia de Drept, cu acoperisul salii festive modificat, cu vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine din perioada 1906-1910. Aripa manastirii la frontal stradal, la parter are trei ferestre (inca nu a fost creat accesul pietonal actual).

Imagine din perioada 1906-1910. Biserica, Manastirea, Arhigimnaziul și Academia de Drept.

Desen înainte de 1912. Cu imaginea clara a vechii porti spre curtea manastirii si fara usa de acces in cladirea manastirii.

Imagine din anul 1914 a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată”.
Vechea poarta de acces spre curtea manastirii este modificata.
In fundal se vede si corpul 2 al cladirii postei terminat in anul 1911.

Imagine aeriana din anul 2004

Imagine aeriana din anul 2012

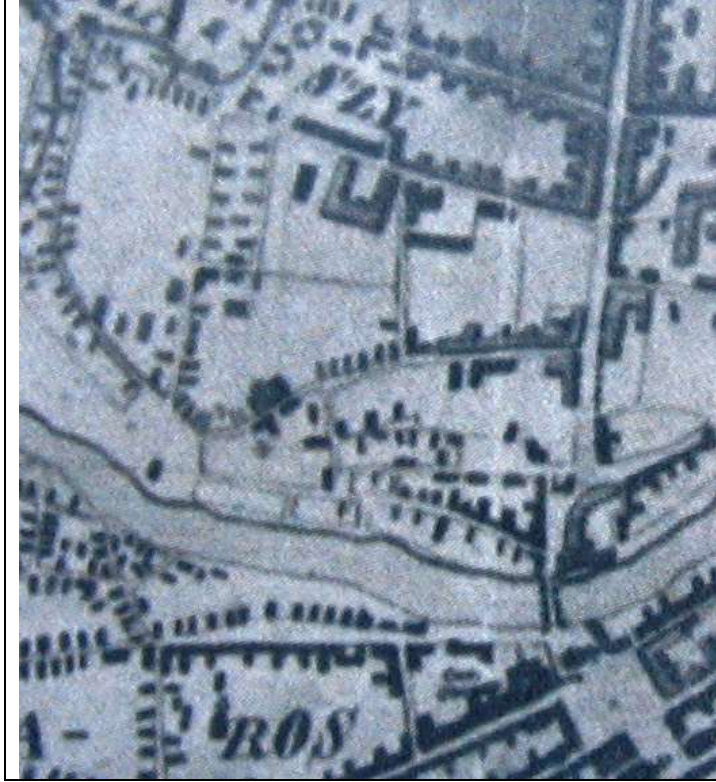
Imagine aeriana din anul 2012

Imagine din biblioteca Academiei de Drept din perioada interbelica

5.2. HARTI

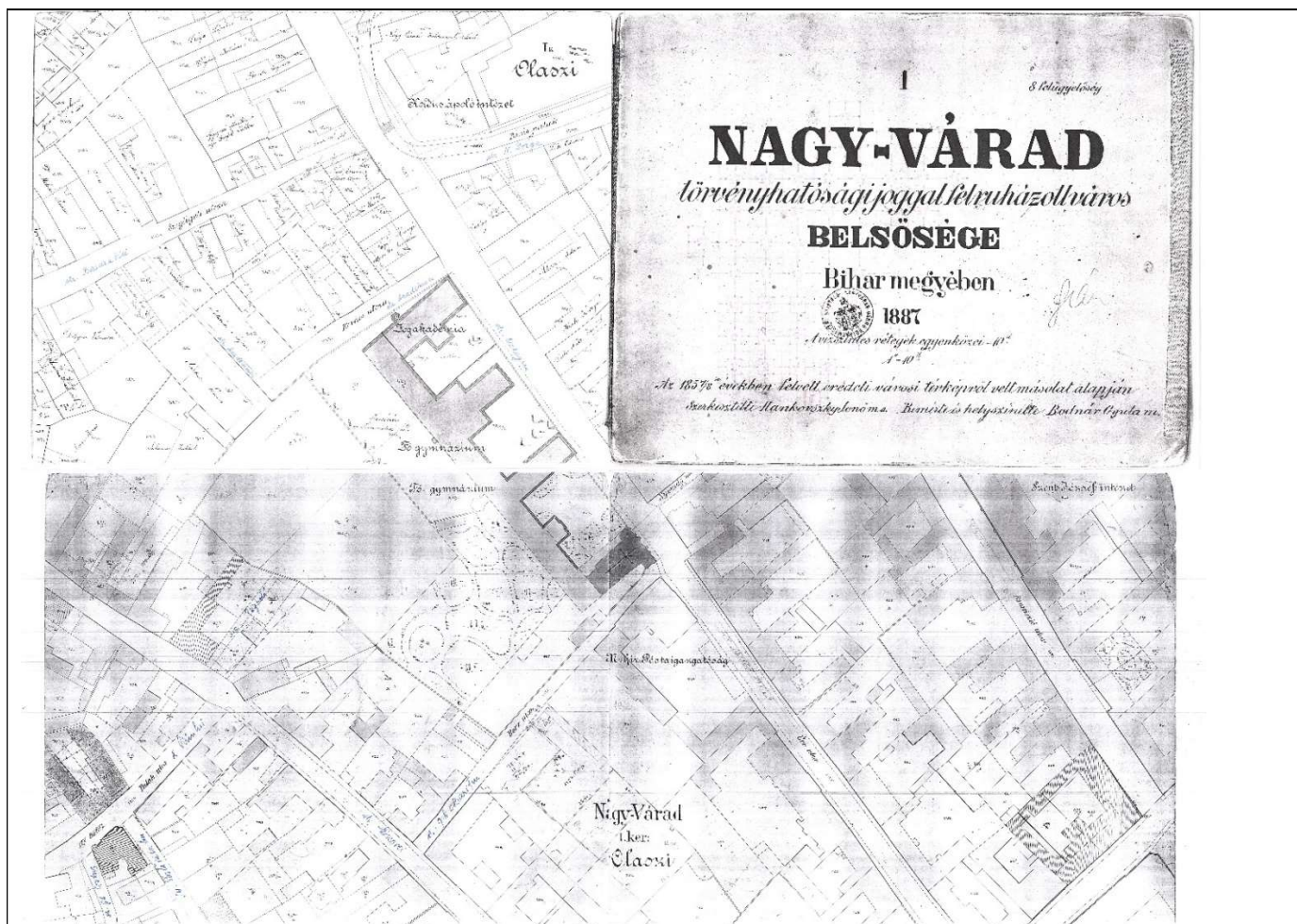
ETAPELE DE REALIZARE A CLADIRII REZULTATA DIN HARTILE ISTORICE ALE ORASULUI.

Harta Grosswardein din anul 1841 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt inexacte.

Harta Halacszi din anul 1859 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt mai exacte decat in harta din 1841. Aripa extinsa spre vest a manastirii probabil era un corp de cladire care s-a demolat in anul 1872 o data cu realizarea cladirii Academiei si a Gimnaziului. In interiorul parcelei, spre N-V existau doua cladiri si aici functiona o scoala catolica, demolate si aceste in anul 1872. Strada Kovacs, actuala strada Academiei era o fundatura.

Harta cadastrala Nagy-Varad (Oradea) a intravilanului orasului din 1887, cu cladirea Bisericii, a Manastirii Premonstratense, a Gimnaziului si Aacademiei de Drept, precum si cu limita juridica a parcelelor. Corpul hexagonal-extinderea spre SV este figurat doar punctat, ceea ce explica faptul ca a fost construit ulterior intabularii cladirii. Strada Kovacs (actuala strada Academiei) era o fundatura.

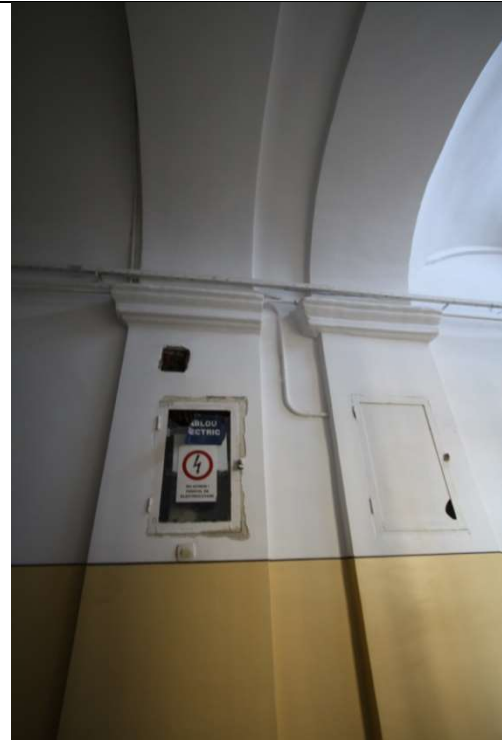
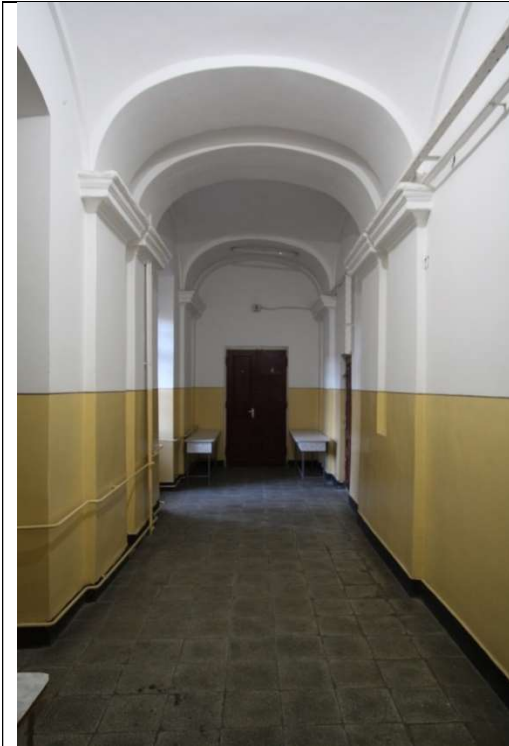
5.3.STUDIU DE PARAMENT

ZUGRAVEALA VECHЕ GASITA SUB TENCUIALA NOUA – INFORMATIE VALOROASA PENTRU STABILIREA CULORII FATADEI PROPUSE

BOLTI DE CARAMIDA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - PARTER, BOLTA CILINDRICA, ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA IN CRUCE (CVADRIPARTITA)

TRIONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE CILINDRICA

TRONSON A – ETAJ1, CORIDOR, BOLTA BOEMA CU ARC DUBLOU

TRONSON C – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

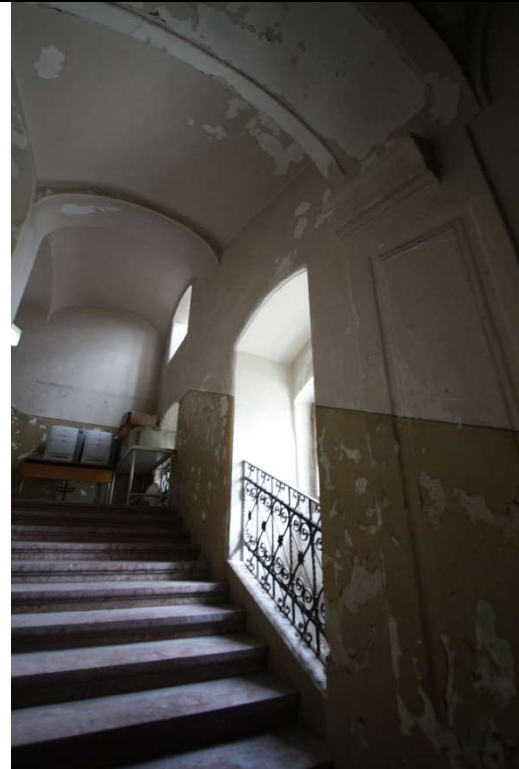
TRONSON C? – ETAJ 2, CORIDOR,
PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME,
ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI
BOEME, ALTERNATE CU BOLTI
CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII-
BOLTA BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONASON A PARTER CASA SCARII- BOLTA
BOEMA CU MEDALION

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII- BOLTA
BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONSON B- CASA SCARII, BOLTA BOEMA INCLINATA, ARCE INCLINATE

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 1 PLANSEU CU PROFILE METALICE SI BOLTISOARE DE CARAMIDA

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 2 PLANSEU BETON

TRONSON C CASA SCARII PARTE-ETAJ 1
BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 2- PLANSEU
BETON

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 1 BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE , CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI SIMPLE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON C - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA, STALPI FONTA

TRONSON A – ETAJ1, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON C- ETAJ 2 TAVAN BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU
BETON

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B ETAJ 1 BOLTA CILINDRICA CU INTERSECTII IN CRUCE

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B – ETAJ 1, GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – ETAJ 1, ETAJ 2 GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – PARTER –SALA SPORT, GRINZI METALICE, BOLTISOARE CILINDRICE

TRONSON A - SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON B – SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON B - SUBSOL, CORIDOR, BOLTA
CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON C- SUBOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON A SUBSOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON B – SUBSOL - ALOTA CILINDRICA

TRONSON C –CALOTA CILINDRICA.

TRONSON C- SUBOL-CALOTA CILINDRICA

TRONSON B- SUBSOL – BOLTA CILINDRICA,
ARC DUBLU

PARDOSELI

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

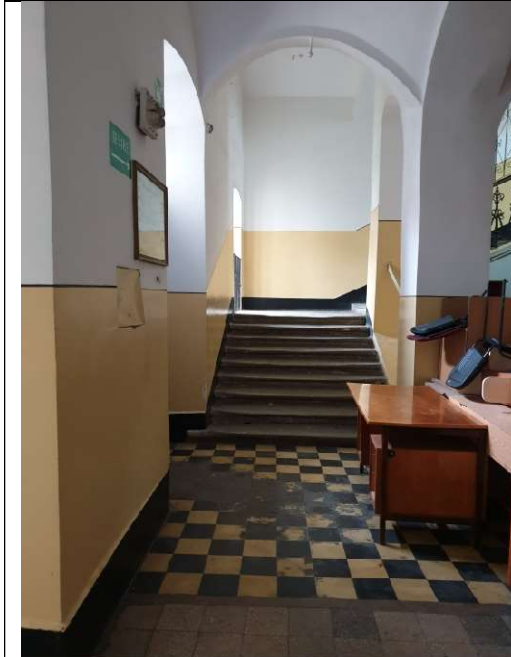
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

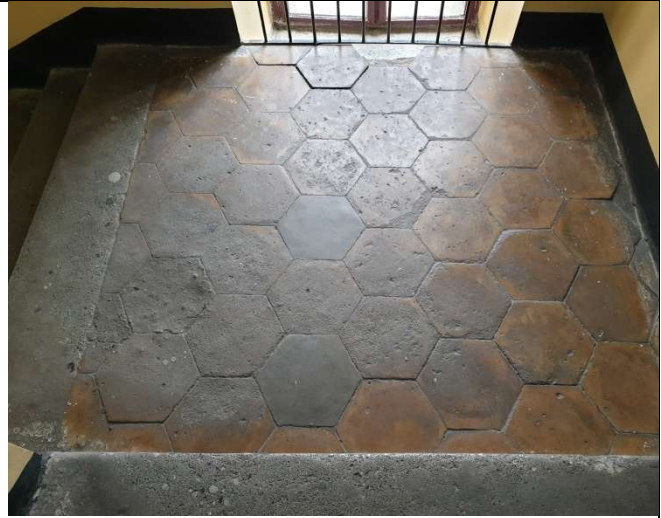
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terrazzo/dale mozaicate

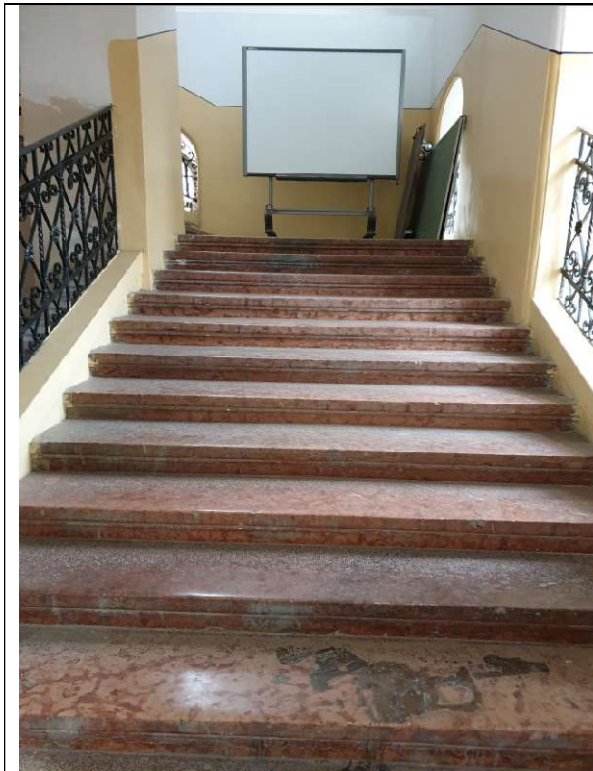
TRONSON B - ETAJ 2, CORIDOR, Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - PARTER, CASA SCARII,
Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - ETAJ 1, CASA SCARII Pardoseala piatra
naturala

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TAMPLARII LEMN

USA BAROCA A BISERICII BISERICII

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – ACCES DIN CURTEA INTERIOARA

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – DETALIU DIN INTERIOR

TRONSON A -USA BAROCA A MANASTIRII – DIN INTERIOR

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE - DETALIU

TRONSON C –PARTER ACCES IN CASA SCARII

TRONSON C –PARTER ACCES INZIDIT SPRE CORIDOR

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT (LANGA BISERICA)

TRONSON A – ETAJ 1 SALA PROFES

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

TRONSON A – ETAJ 1

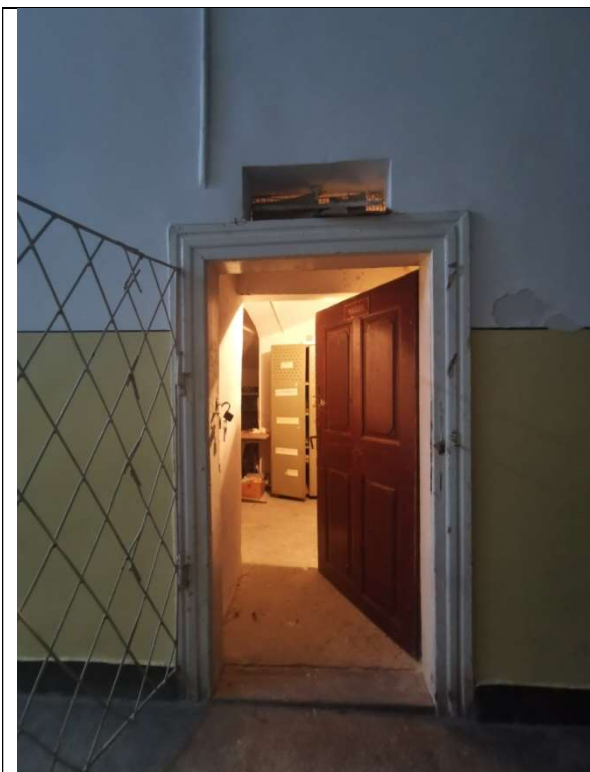
TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

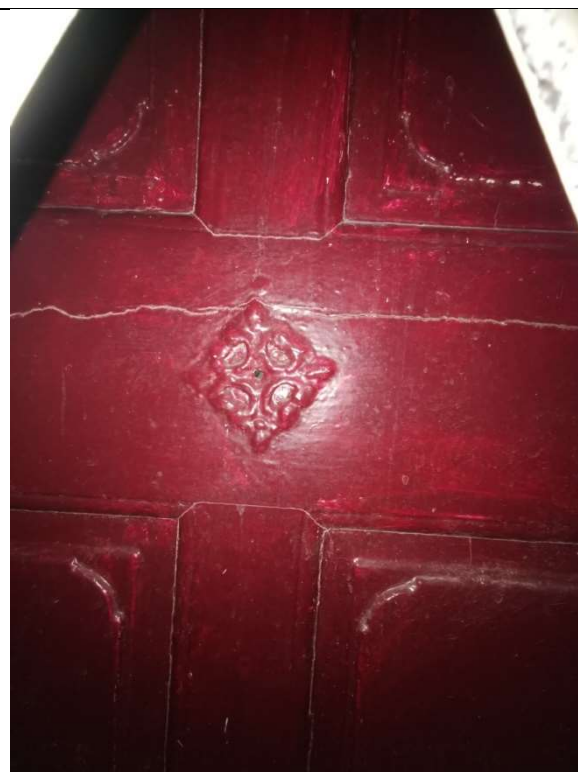
TRONSON A -ETAJ 1 SALA DIRECTOR ADJ.

TRONSON A ETAJ 1

TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII

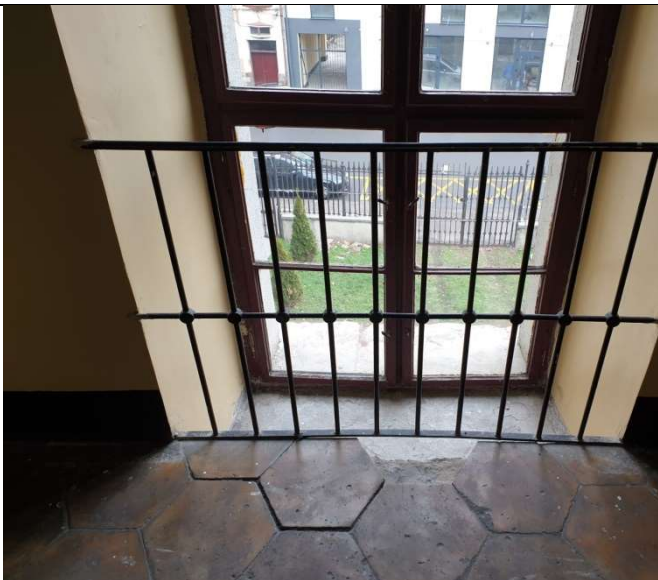
TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII - DETALIU

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA

TRONSON B –PARTER SALA DE SPORT

TRONSON C CASA SCARII

TRONSON A-ETAJ 1 FERESTRE LATURA VEST, DETALII

TRONSON A –PARTER- CORIDOR

TRONSON A –ETAJ 1 CASA SCARII

TRONSON A –ETAJ 2 CORIDOR

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU CLANTA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

FERESTRE CUPLATE TIP „TECHAUER” REALIZATE IN SEC XX, DE CALITATE FOARTE PROASTA, CU FERONERII SLABE SI NEPERFORMANTE

TRONSON B – PARTER SALA GIMNASTICA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ I GLASVAND HOL CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ I USA LEMN

BIBLIOGRAFIE

BÍRÓ József: *Nagyvárad barok és neoklasszikus művészeti emlékei*, Budapest, 1932.

BOROVSKY Samu : Bihar varmegye es Nagyvarad.

Liviu BORCEA : Memoria caselor,Editura Arca 2003

Liviu BORCEA si Gheorghe GORUN +colectiv: Istoria orasului Oradea, Editura COGNITO 1995

PÉTER I. Zoltán: Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban; Varad

PÉTER I. Zoltán: *Nagyvárad római katolikus templomai*, Nagyvárad, 1992.

Nicolae SABAU: *Metamorfoze ale barocului transilvan.* vol. I. Sculptura. Cluj Napoca

HUNGARICANA: Terkepek

FACEBOOK :Farkas László: Nagyvárad(Forrás: Fehér Dezső: Bihar–Bihar megye Oradea–Nagyvárad Kultúrtörténete és Az iskolák története című Bodnár János írás.)

Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban

IMAGINI : FACEBOOK ORADEA DE ALTADATA.....

Arh. Pafka Ernest

Specialist atestat de MC cu nr .219 S/19.07.2006

S.C.PRO-ARH S.R.L.
410058 ORADEA
str. B.St.Delavrancea nr.17

PR.NR. 620/2023

BENEFICIAR : MUNICIPIUL ORADEA

LUCRAREA : REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU, CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE, ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18

FAZA : STUDIU ISTORIC

STUDIU ISTORIC SI DE PARAMENT

**„REABILITAREA COLEGIULUI NATIONAL MIHAI EMINESCU,
CORP A +B+C SI AMENAJARI EXTERIOARE,
ORADEA, STR. ROMAN CIOROGARIU NR.18”**

CODUL MONUMENTULUI DIN LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN ROMANIA 2015

Denumirea: Colegiul Național "Mihai Eminescu",
fosta mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept
Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Localitatea: Municipiul Oradea

Adresa: str. Ciorogariu Roman nr. 16-18

Datare:1760, 1810, cladirea scolii 1874.

1. INFORMATII GENERALE

Denumirea obiectivului de investiții

„Reabilitarea Colegiului National Mihai Eminescu,corp A+B+C si amenajari exterioare, Oradea, str. Roman Ciorogariu nr.18”

Ordonator principal de credite/investitor

MUNICIPIUL ORADEA

Beneficiarul investiției

U.A.T. MUNICIPIUL ORADEA

Proiectant

S.C. PRO-ARH S.R.L. ORADEA, str. B. St. Delavrancea nr.17

Date de identificare a obiectivului de investitii conform caietului de sarcini

Regimul juridic:

- teren si constructii situate in intravilanul orasului Oradea;
- imobil inscris in CF nr. 192156
- clădirea este amplasata pe un teren înscris în CF nr. 192156, numarul cadastral 192156, suprafată teren 10.707 mp, suprafata la sol a clădirii C1 (monument istoric) 3.761 mp, suprafata desfășurată este de 15.044 mp.
- suprafata la sol a cladirii C2 – Sala Sport - 293 mp
- regimul de proprietate: proprietate publică, proprietar Municipiul Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Regimul economic:

- folosința actuala: teren si cladire S/D+P+2E. Destinație stabilita prin PUG, zona construita protejata, zona centrala, zona fiscala A. Funcțiune – unitate de învățământ primar, gimnazial, liceal.

Regimul tehnic al terenului si constructiei:

ZCP01 – zona centrală.

Clădirea are demisol parțial, subsol parțial, parter și două etaje.

SUPRAFETE TEREN -mp-	ARIE CONSTRUITA -mp-	ARIE DESFASURATA -mp-	ARIE UTILA -mp-
Date din acte = 10.707,00 Masurata = 10.572,00	C1=3.680,00 C2=295,00 C1+C2=3.974,00	C1=13.037,00 C2=295,00 C1 +C2= 13.332,00	C1=9.461,20 C2=255,80 C1+C2 = 9.717,00

C1 = TRONSON A+ B+ C

C2 = TRONSON D

ZCP 01 – Zona Centrală este parte a zonei centrale a municipiului, suprapusă peste orașul istoric, iar limitele sale coincid cu cele ale Ansamblului urban "Centrul istoric Oradea" clasat în Lista Monumentelor Istorice 2015 cu codul BH-II-a-A-01037.

Zona se remarcă printr-o structură funcțională complex și atractivă, de tip central, caracterizată de mixajul între diversitatea de activități de interes general, cu acces public, situate la parter și locuirea de tip colectiv situată la nivelele superioare ale imobilelor multifuncționale. Alături de acestea sunt prezente, ocupând imobile monofuncționale, majoritatea instituțiilor publice și de interes public importante ale orașului. Țesutul urban e caracterizat de parcelarul istoric, cu fronturi și adâncimi variabile, de modul de construcție urbană de tip închis, cu imobile situate în aliniament, aparținând în majoritate tipologiilor în formă de „L”, I, O sau U, cu ganguri de acces în curțile interioare.

Structura urbană relevă un grad ridicat de diferențiere, rezultat al evoluției istorice. Se instituie statutul de zonă construită protejată datorită valorilor urbanistice și arhitecturale pe care le înglobează. În cadrul ei se află numeroase clădiri monument istoric clasate sau propuse spre clasare prin PUG în Lista Monumentelor Istorice.

Descrierea succintă a amplasamentului / amplasamentelor propus / propuse (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan):

Oradea, municipiul reședință al județului Bihor, este situat pe malurile râului Crișul Repede, râu care desparte orașul în aproape două jumătăți egale. În funcție de principalele puncte cardinale, orașul se află în extremitatea nord-vestică a României, la intersecția paralelei de 47°03' latitudine nordică cu meridianul de 21°55' longitudine estică.

Aflat la aproximativ 10 km de Borș, cel mai mare punct de frontieră la granița de vest, municipiul Oradea se află pe locul al zecelea ca mărime între orașele României (se întinde pe o suprafață de 11.556 ha).

Oradea se află la o altitudine medie de 126-130m deasupra nivelului mării, în zona de deschidere a văii Crișului Repede, spre arealul câmpiei joase, într-o zonă de contact între prelungirile Munților Apuseni și extinsa Câmpie Banato-Crișană. Se afirmă ca zonă de trecere de la relieful deluros (Dealurile Vestice, Dealurile Oradiei și Dealurile Gepișului), către cel de câmpie panonică.

Clădirea propusă spre reabilitare se află în centrul istoric al municipiului Oradea, pe strada Roman Ciorogariu nr.18, județul Bihor.

Suprafața totală a terenului înscris în Cartea Funciară nr. 192156 Oradea este de 10.707 mp,

Terenul și construcția sunt în proprietatea publică a Municipiului Oradea, cota 1/1 CIF 21982927.

Relațiile cu zone învecinate, accesuri existente și/sau căi de acces posibile:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din județul Bihor: nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt: 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se afla un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, Nr. crt.:188, BH-II-m-A-01040, Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a Mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14.

Vis-a-vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric LMI nr. crt: 187, cod BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor, str. Ciorogariu Roman 12.

Existența de monumente istorice / de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau în zona imediat învecinată; existența condițiilor specifice în cazul existenței unor zone protejate sau de protecție.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea este un monument istoric reprezentativ pentru zestrea arhitecturală a orașului, regăsindu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. crt.: 189 Cod LMI 2015 BH- II - a - B - 01041 Colegiul Național "Mihai Eminescu", fosta Mănăstire și Gimnaziu Premonstratens și Academie de Drept.

De asemenea, clădirea face parte și din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea” ce se regăsește în Lista monumentelor istorice Nr. Crt : 173, Cod LMI 2015 BH-II-a-A -01037.

Alaturat clădirii actualului Colegiu Național Mihai Eminescu se află un alt monument istoric și anume fosta biserică a mănăstirii construită între anii 1741 și 1766, nr. crt.:188,BH-II-m-A-01040 Biserica romano-catolică "Maica Îndurerată" (fostă biserică a mănăstirii Premonstratens), str. Ciorogariu Roman 14. Vis a vis de biserică se afla Palatul Poștelor, monument istoric Nr. Crt: 187 BH-II-m-B-01039 Palatul Poștelor str. Ciorogariu Roman 12.

2. DESCRIEREA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII DIN PUNCT DE VEDERE TEHNIC ȘI FUNCȚIONAL

DESTINAȚIE ȘI FUNCȚIUNI:

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu Oradea face parte din infrastructura de învățământ a municipiului Oradea, procesul educațional desfășurându-se pe învățământ primar, gimnazial și liceal. Aceeași funcțiune a avut-o din secolul al XVIII-lea, de la edificarea sa.

Adresa : Oradea, str. Roman Ciorogariu nr. 18,cod 410017.

Obiectivul principal este **reabilitarea clădirii monument** a fostei Academii de Drept, mănăstirii și gimnaziului Premonstratens, în prezent Colegiul Național Mihai Eminescu, Oradea, în vederea creșterii calității infrastructurii educaționale din municipiul Oradea.

Datare: Fosta mănăstire inclusă parțial în clădirea liceului datează din anul 1760, cu supraetajare în anul 1810, clădirea Academiei Regale de Drept și a Gimnaziului Premonstratens din anul 1874.

CARACTERISTICI, PARAMETRI ȘI DATE TEHNICE SPECIFICE, PRECONIZATE:

-SUPRAFETE: $A_c = 3313,83 \text{ mp}$ $A_{cd} = 13.224,84 \text{ mp}$ $A_u = 9626,40 \text{ mp}$

-VOLUMUL: Volumul clădirii este de $= 46.113 \text{ mc}$;

-Categorია de importanță este „B”-conf. HG nr. 766/1997 anexa 3.

-Grupa de construcție A1 – construcție realizată înainte de 1940.

-Clasa de importanță I. – sediu instituție administrativă – construcții de importanță deosebită care adapostesc aglomerații de persoane - conf. Normativ P100-1/2006.

-Zona seismică accelerația terenului $a_g = 0,20$

perioada de colț $T_c = 0,7 \text{ s}$ conf. Normativ P100-1/2006

-Zonă climatică $S_{ok} = 1,5 \text{ kN/mp}$ conf. CR1-1-3/2005

-Zona eoliană $q_{ref} = 0,5 \text{ kPa}$ conf. NP-082-04/2005

-Incarcări la vânt: presiunea de bază $= 0,30 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/20/90)

-Incarcări la zapada: presiunea de bază $= 0,90 \text{ KN/mp}$ - zona A (STAS 10101/21/92)

3. ANSAMBLUL ISTORIC PREMONSTRATENS

Ansamblul de cladiri din care face parte si cladirea actualului Colegiul National Mihai Eminescu are trei functiuni distincte (biserica, manastire, scoala) si a fost construita in cinci etape (1746; 1760; 1810; 1872-74, 1941-44).

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE „MAICA ÎNDURERATĂ ”: 1746.

In anul 1746 a fost construita Biserica mănăstirii premonstratense Maica Îndurerată, initial ca biserică a ordinului paulin, o cladirea cu o nava si prevazuta la fatada principala cu două turnuri.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE : 1760; 1810 (supraetajare).

In anul 1760 s-a construit perpendicular pe axa bisericii si in continuarea acesteia manastirea ordinului paulin, care initial avea doar un etaj. Proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin. Parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublouri duble.

In anul 1810 cladirea manastirii (deja premonstratense) a fost supraetajata.

3.3. CLADIRA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS : 1872-74.

In anul 1874 cladirea manastirii a fost extinsa cu cladira Academiei Regale de Drept si a Arhigimnaziului Premonstratens. Cladirea a fost finantata de statul Austro-Ungar.

3.4. CLADIREA SALII DE SPORT 1977

In anul 1977 s-a realizat corpul salii de sport, cladire care nu are valoare nici istorica si nici arhitecturala, nepotrivita cu cladirea monumentului istoric.

SCURT ISTORIC AL ORDINUL CĂLUGĂRESC PREMONSTRATENS SI A ACTIVITATII SCOLARE

In anul 1120 este înființat ordinul călugăresc Premonstratens, care funcționează și în zilele noastre și are peste 1300 de membri. Acest ordin funcționează sub protecția Vaticanului.

Ordinul Premonstratens (în latină Candidus et Canonicus Ordo Praemonstratensis) a fost întemeiat în anul 1120 de Norbert de Xanten împreună cu alți 13 însoțitori, în localitatea Prémontré de lângă Laon (Franța). Ordinul cuprinde canonici regulari, ce reprezintă o sinteză a vieții monahale și a celei canonice. Apărut în secolul al XII-lea, Ordinul Premonstratens a avut ca misiune evanghelizarea (convertirea la creștinism) oamenilor, dar și educarea tineretului și a misionarilor.

Abatia din Prémontré – Pictura sec XVII Tavernier de Jonquières

Călugării Ordinului Premonstratens au ajuns în România în anul 1131, ei fiind aduși de regele Ștefan al II-lea al Ungariei, iar la scurt timp, ordinul înființează Promotoriul Oradei, adică a construit o mănăstire. Mănăstirea a fost distrusă de tătari și refăcută în anul 1252. În anul 1566 mănăstirea este din nou distrusă.

Ordinul este desființat în anul 1787 de către împăratul Iosif al II-lea, dar în 1802 este reînființat, având în patrimoniu o mănăstire și o biserică.

Prima scoala premonstratensă din Oradea a fost întemeiată ca instituție la 2 decembrie 1699 de către episcopul *Benkovics Ágoston*, fiind prima instituție de învățământ mediu din Oradea.

Din 1717 în Oradea a funcționat un gimnaziu iezuit, al cărui profesor era preotul iezuit *Schmernicz Ádám*.

Din anul 1722 gimnaziul funcționa deja într-o clădire separată de cea a școlii elementare. După 1735 la acest gimnaziu au predate și profesori laici.

Între anii 1773-1808 școala a fost sub directă administratie a ministerului educației de atunci.

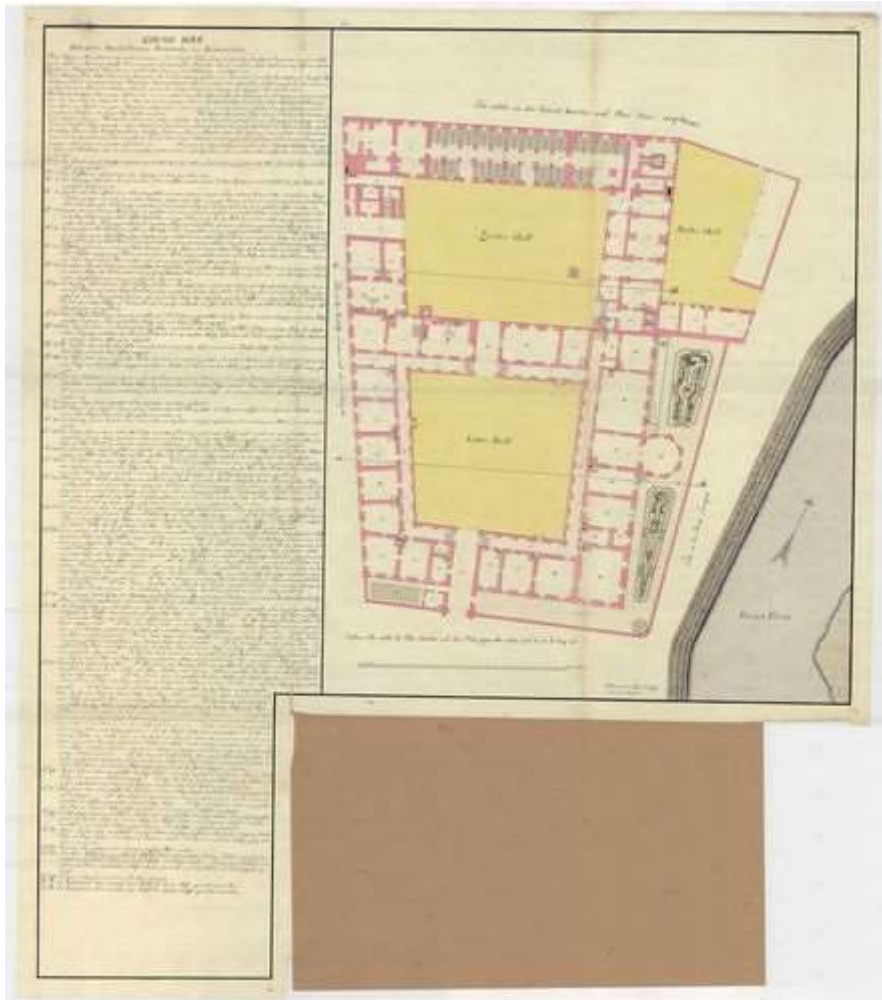
Din 1808 gimnaziul este în administrația ordinului premonstratens, iar din 1874 ca Arhigimnaziu cu limba de predare latină, tutelat de Ordinul călugăresc “Premonstratensis”.

Din dorința de a face din Oradea un centru cultural al părții de răsărit a Imperiului, în secolul XVIII, Curtea de la Viena a dispus înființarea aici a unui centru de învățământ superior - Academia Regală de Drept, constituită la insistențele conțelui Antal Károly, funcționar în aparatul de stat austriac, motivația fiind că teritoriile „de peste Tisa” aveau nevoie de specialiști în funcțiile publice.

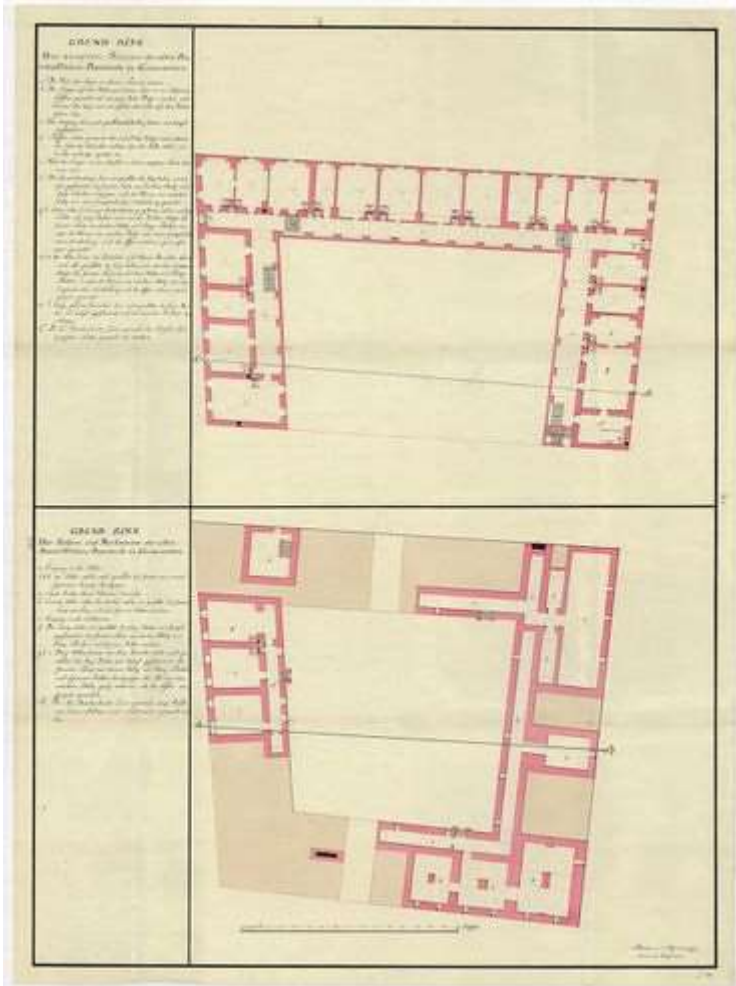
Academia regala de drept din Oradea fost înființată în anul 1780 de împărăteasa Maria Tereza (1740-1780) mai întâi ca “facultate filosofică” cu studii în filosofie, din 1788 și cu profil de drept de 2 ani, din 1855 cu trei ani iar din 1874 cu patru ani astfel dobândind echivalentul importanței celorlalte facultati de profil din Imperiul Austro-Ungar. Aici s-au pregătit, în primul rând, funcționarii necesari aparatului administrațiilor de stat și domeniiale. Absolvenții aveau dreptul să-și continue studiile la oricare universitate din imperiu pentru că diploma eliberată se afla între bacalaureat și o licență universitară.

Între anii 1850 și 1861 s-a introdus ca limbă de predare germană, iar în cadrul Academiei au rămas numai studiile de drept. Din 1861 limba de predare a redevenit maghiară.

Inițial Academia a funcționat în fostul sediu al episcopiei Romano-Catolice aflată pe amplasamentul actualei Primării .

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan parter.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Plan subsol si etaj.

Cladirea Episcopiei Romano-Catolice in care a functionat la inceput Academia de Drept. Imagine de epoca.

Pe locul actualului Palat al Primăriei se găsea Palatul Episcopal Romano-Catolic. El a fost construit în 1742, într-un modest stil baroc. După anul 1776 edificiul cu un singur nivel a găzduit gimnaziul superior catolic, între anii 1780-1874 academia orădeană, între anii 1874-1896 Arhigimnaziul de stat și în sfârșit în mod provizoriu și palatul justiției. În anul 1902 a fost demolat pentru a se construi în locul lui Palatul Primăriei.

Prin Decretul Regal din 4 mai 1874, Academia a fost transformată în Facultatea de Drept, cursurile având o durată de 4 ani. Facultatea a funcționat cu 8 catedre: Drept Roman, Drept Penal, Procedură Civilă, Drept Civil, Drept Comercial și Cambial, Drept Financiar, Drept Public și Drept Canonic. În același an instituția s-a mutat în noua clădire, unde a funcționat până în 1934, astăzi clădirea Liceului "M. Eminescu".

Academia dispunea de o bogată bibliotecă de 9.000 volume.

Din luna mai 1911, potrivit legii, fiecare facultate trebuia să fie condusă de un decan ales în fiecare an dintre profesorii facultății. Primul decan a fost Hoványi Gyula care a îndeplinit această funcție și în perioada interbelică. Tot atunci se înființează două noi catedre de filosofie și una de isorie

În anul 1920 Academia a fost preluată de statul român, dar majoritatea profesorilor au refuzat să depună jurământul de credință față de statul român, și au renunțat la catedre. Începând din 1921, toate cursurile s-au ținut în limba română. Pentru catedrele rămase fără profesori au fost numiți, la început, suplinitori dintre magistrați. În primul an a avut numai 70 de studenți pentru că în următorii să ajungă la 800.

În 1932 prin noua lege a învățământului universitar denumirea Academiei de Drept din Oradea a fost schimbată în "Academia de Drept regele Carol al II-lea" și afiliată Universității din București. Numai că în anul 1934, din rațiuni financiare, a fost transferată Facultății de Drept din Cluj. Decizia stârnit nemulțumirea și dezamăgirea intelectualității oradene și a prilejuit intervenția istoricului Ioan Lupuș de la

Cluj în favoarea păstrării facultății. În acest fel, după un veac și jumătate de activitate universitară neîntreruptă, prin ședința Senatului Universității din Cluj la 16 iunie 1934, a fost aprobată definitiv contopirea celor două facultăți

Academia de Drept din Oradea a avut o importanță deosebită în viața culturală românească, personalități de prestigiu studiind și activând aici, printre care: Alexandru Roman, membru al Academiei Române, inițiatorul "Societății de lectură a fundației române studioase", prima societate studențească română cu caracter național, Eugeniu Speranția, fondatorul primului curs de Filozofie a Dreptului, George Sofronie, strălucit profesor de Drept Internațional etc. Dintre cei mai renumiți absolvenți ai Academiei de Drept din Oradea amintim pe Emanuil Gojdu - fost deputat, dr. Aurel Lazăr - fost ministru, Gheorghe Pop de Basești, întemeietor al Partidului Național Român, organizatorul pedagogiei române în Ardeal, Vasile Mangra, episcop ortodox, dr. Gh. Plopu - prim președinte de secție la Înalta Curte de Casație din România.

Învățământul juridic orădean se reia în anul 1992 prin intermediul specializării Drept din cadrul Facultății de Științe Economice și Juridice. Poate că acest lucru ar fi fost mult mai greu de realizat fără aportul cadrelor didactice de la Facultatea de Drept a Universității "Babeș Bolyai" - Cluj Napoca. Începând cu anul 1995 ia ființă Facultatea de Științe Juridice ca entitate distinctă în cadrul Universității din Oradea, obține acreditarea în anul 1999, având în prezent două specializări: Drept și Administrație Publică.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

Între 1946-48 în clădire a funcționat Școala sovietică nr 1.

Între 1948-1959 Liceul mixt clasic maghiar

1959 Școala medie nr 4

1977 Liceul de Filozofie-Istorie

Din anul școlar 1999-2000, școala a primit denumirea de Colegiul Național „Mihai Eminescu”, nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor. De-a lungul anilor, școala a fost vizitată de personalități marcante ale culturii noastre bucurându-se de aprecieri elogioase la adresa corpului profesoral și al elevilor: Mircea Zăciu, Augustin Z. N. Pop, Ion Zamfirescu, Augustin Buzura, Eugen Simion, Eugen Uricaru, Gheorghe Tohăneanu, Vasile Netea, Ileana Vulpescu, Romulus Vulpescu, Ana Blandiana, Nicolae Manolescu, Iosif Tripsa precum și Takayuki Ando, ministru al Educației, Științei și Culturii din Japonia.

Colegiul Național „Mihai Eminescu” este o instituție multiculturală. Ea include, prin tradiție, secțiile română, maghiară și germană.

Liceul este orientat către filiera teoretică și cuprinde profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică, la secția română, profilurile filologie, științele naturii și matematică-informatică la maghiară, și matematică-informatică la secția germană.

Clădirea Colegiului Național Mihai Eminescu din municipiul Oradea este una din cele mai mari unități de învățământ din Oradea, deservind populația din toate cartierele orașului și Zona Metropolitană Oradea, având școlarizați 1432 elevi în 47 săli de clasă, programa școlară pe 7 domenii de specialitate, structurat pe învățământ primar, gimnazial și liceal.

3.1. CLADIREA BISERICII MĂNĂSTIRII PREMONSTRATENSE MAICA ÎNDURERATĂ, fosta PAULINA; 1746.

Biserica mănăstirii premonstratense „Maica Îndurerată a fost ridicată inițial în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, ca biserică a ordinului paulin. Sursele documentare privind una din cele mai importante biserici baroce din zonă au fost distruse odată cu desființarea ordinului paulin în 1786 și distrugerea arhivei acestuia.

Conform supozițiilor bazate pe surse documentare indirecte și analize stilistice, proiectantul ansamblului mănăstiresc a fost **Vépi Máté**, călugăr paulin, adus de episcopul Csáky Miklós în 1740 pentru proiectarea noii catedrale episcopale. Acesta nu a mai fost realizat, însă e verosimilă prezența și contribuția lui la conceperea proiectului ansamblului paulin.

Construcțiile au început probabil după 1740, când episcopul Csáky Miklós, la cererea guardianului Pál Fejér a donat ordinului, prin scrisoarea datată la 13 iulie, parcela ocupată în momentul de față de ansamblul mănăstirii. Pana la finalizarea bisericii (1746) paulini au slujit in Biserica Sf. Brigita, predate ulterior rutenilor.

În anul 1786 ordinul paulinilor se desființează. După plecarea paulinilor biserica devine deposit, o parte a mobilierului a fost vândut. În anul 1808 la șase ani după intrarea în vigoare a *Diploma restitutionale*, emisă la 12 martie 1802, ordinul premonstratens a preluat biserica rămasă goală a paulinilor și ea se află și astăzi în posesia lor.

Clădirea bisericii își păstrează în mare măsură forma inițială și poartă pecetea barocului cu aspecte clasicizante.

Ansamblul este compus dintr-o biserică cu axa orientată nord-sud, cu un nartex, o nava dreptunghiulară, altar semicircular, prevăzută cu două turnuri pe fațada principală și o mănăstire aflată la vest de ea.

Fațadele laterale ale bisericii sunt simple, ritmate doar de pilaștri aplatizați și parțial acoperite de corpul mănăstirii. Cele două turnuri imprimă o dezvoltare considerabilă a fațadei față de lățimea navei, totodată o structurare pe verticală pe trei axe a acesteia.

La rândul lor, creând un echilibru compozițional, cornișele profilate divizează fațada în trei registre orizontale. Fațada nordică clasicizantă, terminată cu un timpan triunghiular, este flancată de cele două turnuri încheiate cu o puternică cornișă profilată superioară, ce se curbează pe fiecare latură deasupra discului ceasurilor.

Portalul principal este încadrat de coloane angajate toscane ce se-nalță peste pedestaluri și se continuă și la nivelul etajului. Sprânceana prevăzută cu un timpan triunghiular deschis a portalului, este susținut de trei console, iar deasupra ei apare o fereastră trapezoidală cu laturile arcuite. În același registru la turnuri apar câte două ferestre ovale suprapuse. La etaj fereastra din mijloc este de dimensiuni mai mari și are o terminație dreaptă cu timpan arcuit, în timp ce cele laterale au timpane triunghiulare.

Ferestrele turnului se-ncheie semicircular. Nava bisericii este acoperită cu trei travei de bolți boeme, ce se descarcă pe arce dublou respectiv pe perechi de pilaștri aplatizați, cu capiteluri corintice. O cornișă profilată perimetrală crează legătura dintre nașterea arcadelor și câmpul parietal.

Corul este acoperit cu o boltă boemă aflată la o cotă mai mică decât cea a navei, iar arcele dublou ale ei sunt susținute de coloane angajate cu capiteluri corintice, absida fiind prevăzută cu o boltă marcată de arce dublou aplatizate iar în ax existând o penetrație în jurul unei ferestre ovale.

Bolta este decorată cu stucaturi: patru figuri în colțuri, purtând câte un coș, medalioane, vrejuri și cartușuri. Această decorație se repetă și pe perețele parapetului tribunei. Spațiul interior este luminat de cele trei ferestre înalte, cu terminații în segment de arc ale navei și fereastra corului. La vest de cor se află clădirea mănăstirii, legată de biserică. Accesul dinspre cor spre coridoarele de lângă acesta se face prin două uși cu ancadramele profilate, cu sprâncenele arcuite iar de aici se pătrunde spre sacristia boltită și spre culoarele mănăstirii.

Ferestrele ce înlocuiesc golurile oratoriilor și comunică cu coridorul de la etajul mănăstirii, sunt prevăzute cu balcoane susținute de console.

Etajul al doilea al mănăstirii cu ziduri masive, construit la începutul secolului al 19-lea, este tăvănit, în timp ce parterul și etajul întâi sunt acoperite cu bolți boeme ce se descarcă pe arce dublou dubli.

Cele mai valoroase elemente de mobilier sunt stranele realizate de meșterul Johann Egidius Hartig, cu reprezentări ale Legendei Sfântului Paul Eremitul în 16 scene și orga comandată de episcopul Forgách. Altarele existente provin deja din perioada ordinului Premonstratens. Altarele laterale ridicate în 1808 au fost dedicate Sf. Ana, Sf. Iacob, Sf. Augustin și Sf. Norbert. Tabloul altarului principal dedicat Maicii Indurerate, a fost realizat de Mezey Lajos în anul 1841.

3.2. CLADIREA MANASTIRII PREMONSTRATENSE; 1760; 1810 (supraetajare).

Mănăstirea premonstratensă, inițial a fost un centru monastic al paulinilor orădeni. Din documentele scrise la care am avut acces rezulta ca manastirea a fost construita in anul 1760. Clădirea cunoaște o a doua etapă constructivă la începutul secolului XIX, când in anul 1810 ea este supraetajată. După ambele etape, își păstrează același stil constructiv, respectiv baroc.

In urma analizarii cladirii din punct de vedere stilistic si structural, analizarii releveului inceput la faza DALI si completat la faza PT, precum si a sondajelor geotehnice am tras anumite ipoteze privind etapizarea constructiei cladirii.

Prima etapa de constructie a manastirii a fost doar aripa perpendiculara pe biserica si avea un regim de inaltime de subsol partial si parter. In zona central a acestei aripi s-a amplasat scara de onoare. Probabil la scurt timp dupa terminarea ei s-a extins si cu aripa perpendiculara pe cea initiala si care se intinde pana la frontul strazii. Intre cele doua etape exista mai multe diferente privind atat structura constructiva a coridoarelor a salilor, dar si inaltimea cornisei si a coamei. Acest ultim fapt inasa este curios si presupune ca si etapa de supraetajare s-ar fi realizat in doua etape.

Sarpanta istorica originala avand character baroc cu panta variabila (tip mansarda) s-a pastrat doar pe portiunea casei scarii (perpendicular pe latura lunga), in rest s-a modificat cu panta simpla.

Curtea manastirii este inchisa spre strada cu un gard inalt alcatuit din stalpi si ziduri din caramida iar in mijloc o poarta de acces modificata fata de cea originala. Spre biserica curtea este delimitata de un gard de caramida simplu, construit in secolul XX.

3.3. CLADIREA ACADEMIEI REGALE DE DREPT SI A GIMNAZIULUI PREMONSTRATENS; 1872-74.

Cladirea Academiei Regale de Drept si a Gimnaziului Premonstratens a fost construita in anii 1872-1874. Constructia a inceput la data de 8 iunie 1872 si s-a finalizat in data de 2 decembrie 1874.

Din nefericire arhitectul acestei clădiri nu este cunoscut, știindu-se doar numele, antreprenorului in persoana lui Schloszarik József.

Clădirea impozantă a Academiei de Drept si a Gimnaziului Premonstratens s-a realizat in continuarea cladirii manastirii si are o aripa lunga paralela cu strada si doua aripi perpendiculare cu aceasta. Regimul de inaltime este de subsol partial, parter si doua etaje. Intre corpul de cladire al manastirii si cel al scolii nu exista rost de dilatare, dar cota pardoselii parterului este cu 15 cm sub pardoseala manastirii. Aripa mediana si perpendiculara pe cea lunga nu are subsol si adaposteste o scara de onoare generoasa, sala festiva si o sala de sport. Aceasta aripa este mai scurta si nu ajunge pana la frontul strazii,

dar este mai bine evidențiată de o ornamentație mai bogată. Aripa de capat are fatada principală spre strada Academiei, retrasă față de frontul acesteia și se întinde până la frontul actualei străzi Roman Ciorogariu. Această aripă are două porțiuni de subsol care nu comunică între ele, parter și două etaje și în zona centrală o scară de onoare mai simplă decât cea principală.

Cele două curți spre strada Roman Ciorogariu și spre strada Academiei sunt închise cu gard metalic din fontă cu soclul din cărămidă, majoritatea elementelor fiind cele originale.

În perioada interbelică în localul școlii a funcționat Liceul Comercial Roman-Maghiar și până în anul 1924 Facultatea de Drept.

În 1959, prin unificarea Liceului Clasic Mixt Maghiar cu Liceul de Fete Roman "Oltea Doamna", a luat ființă Liceul de Filologie-Istorie, care din 1990 a devenit Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”. Din anul școlar 1999-2000 școala a primit denumirea de Colegiul Național "Mihai Eminescu", nume ce marchează și mai bine statutul de școală reprezentativă a județului Bihor.

4. CLADIREA COLEGIULUI NAȚIONAL MIHAI EMINESCU

Construcția, împreună cu terenul aferent, delimitat topografic, constituie o mărturie cultural-istorică și face parte din monumentul istoric Ansamblul urban „Centrul Istoric Oradea”, regăsimu-se în Lista monumentelor istorice din Județul Bihor: Nr. Crt.: 189; Cod L.M.I. 2015 BH-II-a-B-01041

Cladirea Colegiului este alcătuită din mai multe tronsoane:

TRONSONUL A – fostă cladire a Mănăstirii Premonstratense

TRONSONUL B și C – fostă cladire a Academiei de Drept și a Gimnaziului Premonstratens

TRONSONUL D – cladirea sălii de sport

5. SURSE GRAFICE:

5.1. IMAGNI FOTO, VEDERI

Pictura a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată” și a Mănăstirii Premonstratense din sec. XIX.

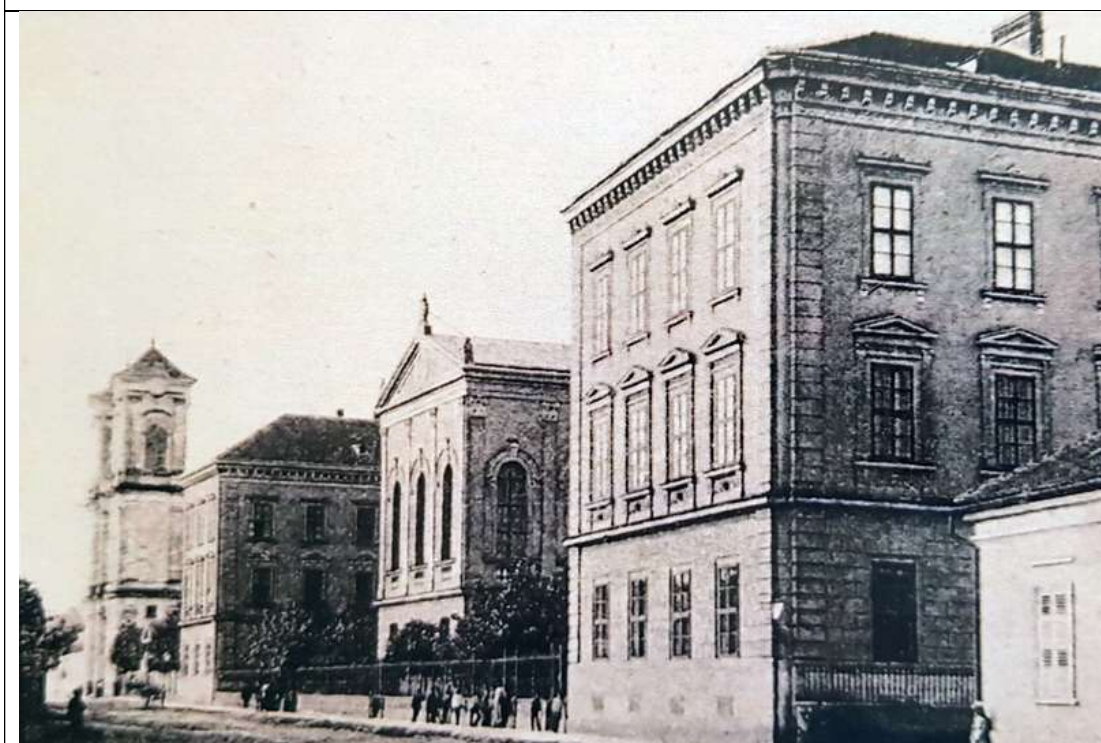
OBSERVAM:

Acoperișul istoric al mănăstirii cu caracter baroc, poate mai înalt decât cel actual și avea lucrări decorative și cosuri de fum.

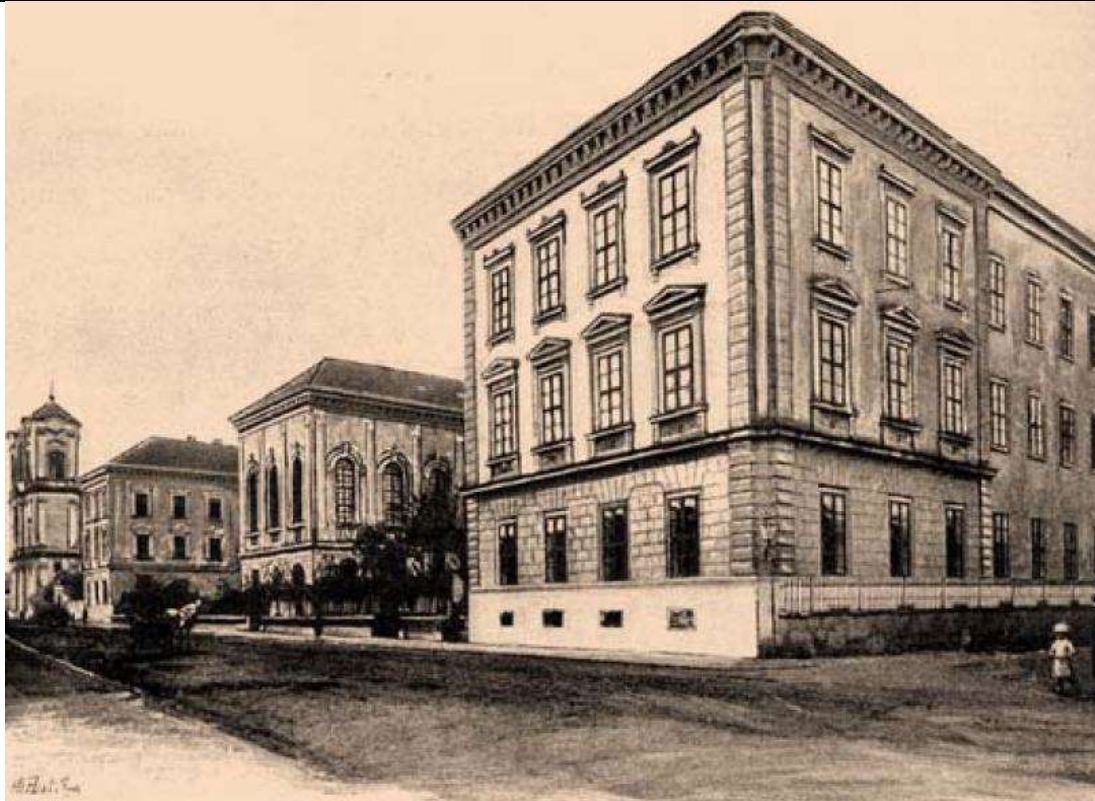
Gardul curții mănăstirii s-a păstrat.

Poarta originală de acces în curtea mănăstirii s-a modificat, s-a păstrat doar poziția inițială.

În spatele gardului se observă grădina mănăstirească.

Primele imagini foto din anul 1899 a ansamblului de cladiri. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă avea un fronton decorat si ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre curtea manastirii, asemanator picturii din sec. XVIII.

Imagini dinainte de anul 1901 ale ansamblului de cladiri .

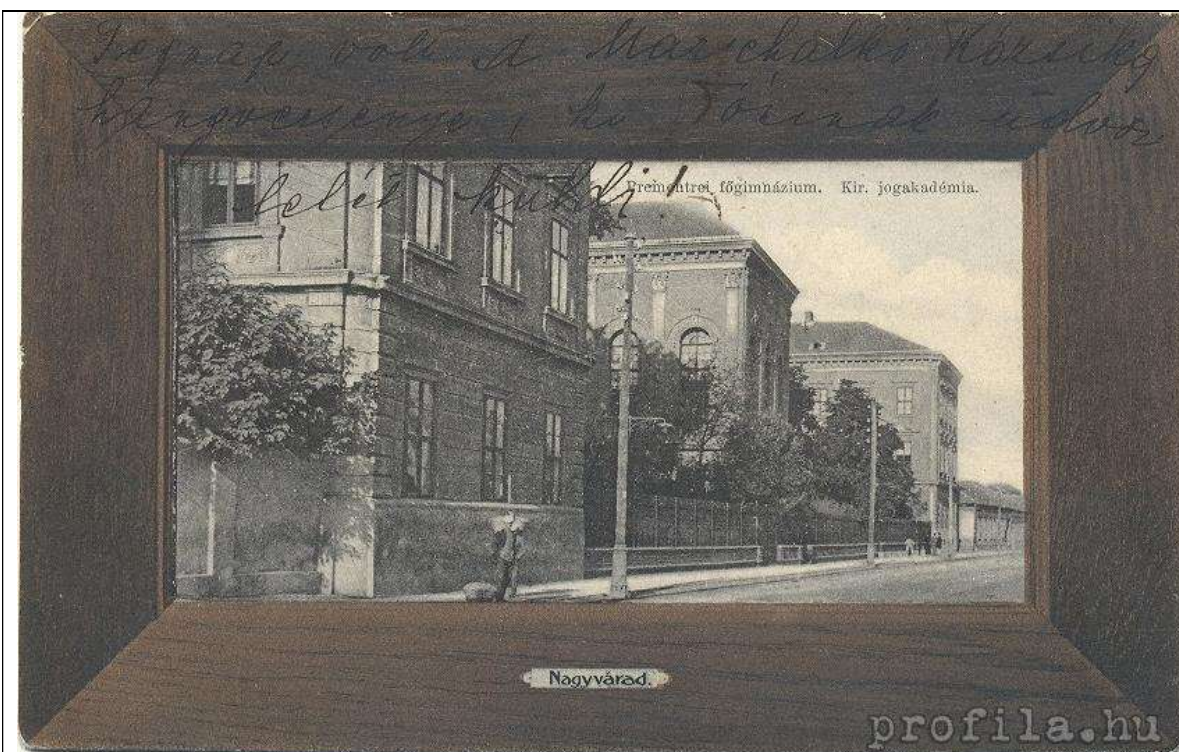
Corpul de clădire care adăpostește sala festivă are acoperisul schimbat-fara fronton. Se poate vedea insa vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine foto a ansamblului din 1904. Corpul de clădire care adăpostește sala festivă nu m frontonul initial, dar are ferestre spre strada. Se poate vedea si vechea poarta de acces spre c manastirii, asemanator picturii din sec. XIX. In fundal se vede corpul 1 al cladirii postei ter in anul 1895. Strada Uri utca era deja electrificata.

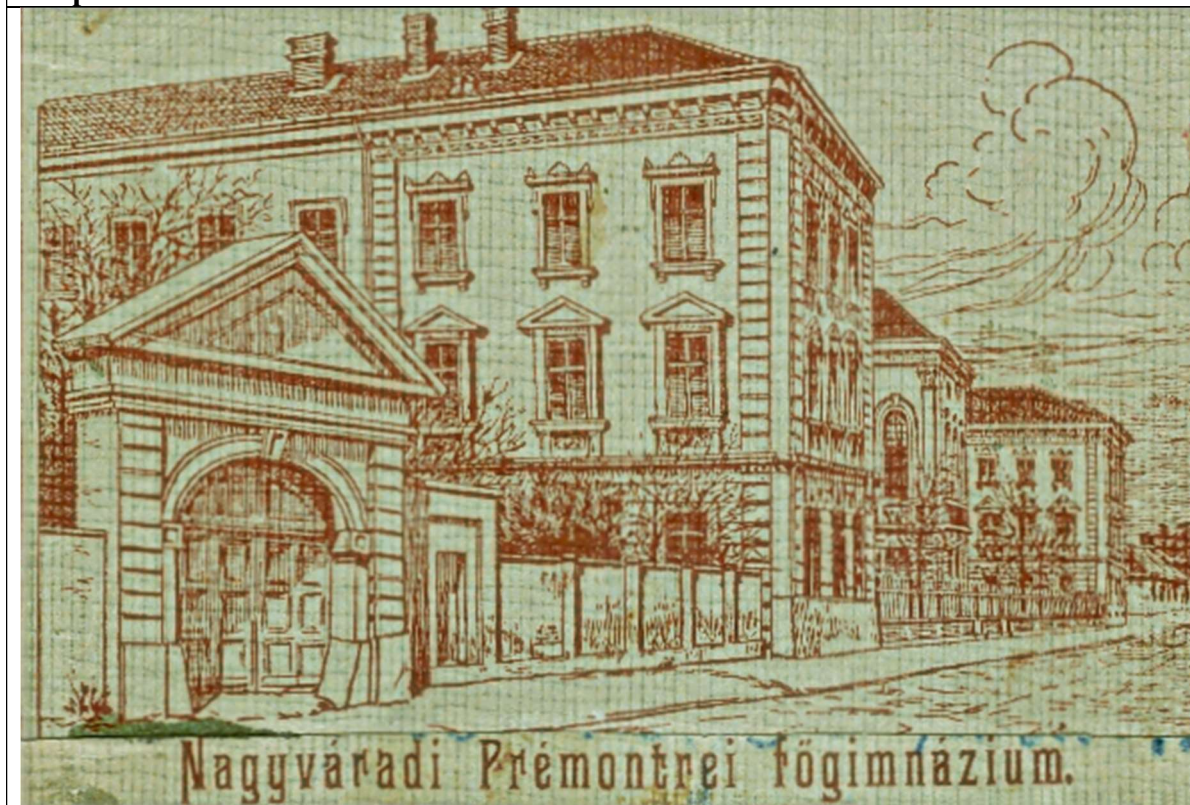
Imagine din 1904. Biserica, Manastirea, Arhimnazium și Academia de Drept, cu acoperisul salii festive modificat, cu vechea poarta de acces spre curtea manastirii.

Imagine din perioada 1906-1910. Aripa manastirii la frontal stradal, la parter are trei ferestre (inca nu a fost creat accesul pietonal actual).

Imagine din perioada 1906-1910. Biserica, Manastirea, Arhigimnaziul și Academia de Drept.

Desen înainte de 1912. Cu imaginea clara a vechii porti spre curtea manastirii si fara usa de acces in cladirea manastirii.

**Imagine din anul 1914 a Bisericii Premonstratense „Maica Îndurerată.
Vechea poarta de acces spre curtea manastirii este modificata.
In fundal se vede si corpul 2 al cladirii postei terminat in anul 1911.**

Imagine aeriana din anul 2004

Imagine aeriana din anul 2012

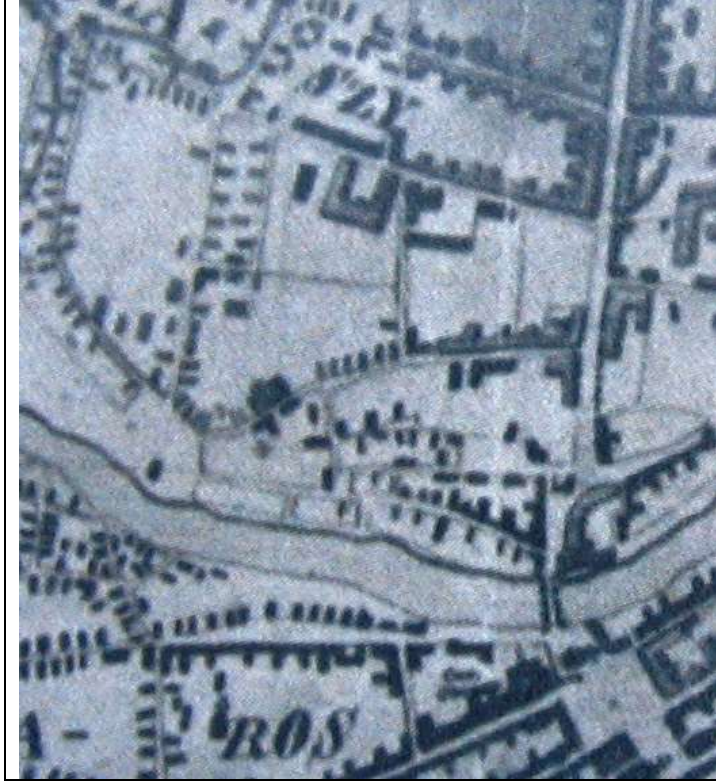
Imagine aeriana din anul 2012

Imagine din biblioteca Academiei de Drept din perioada interbelica

5.2. HARTI

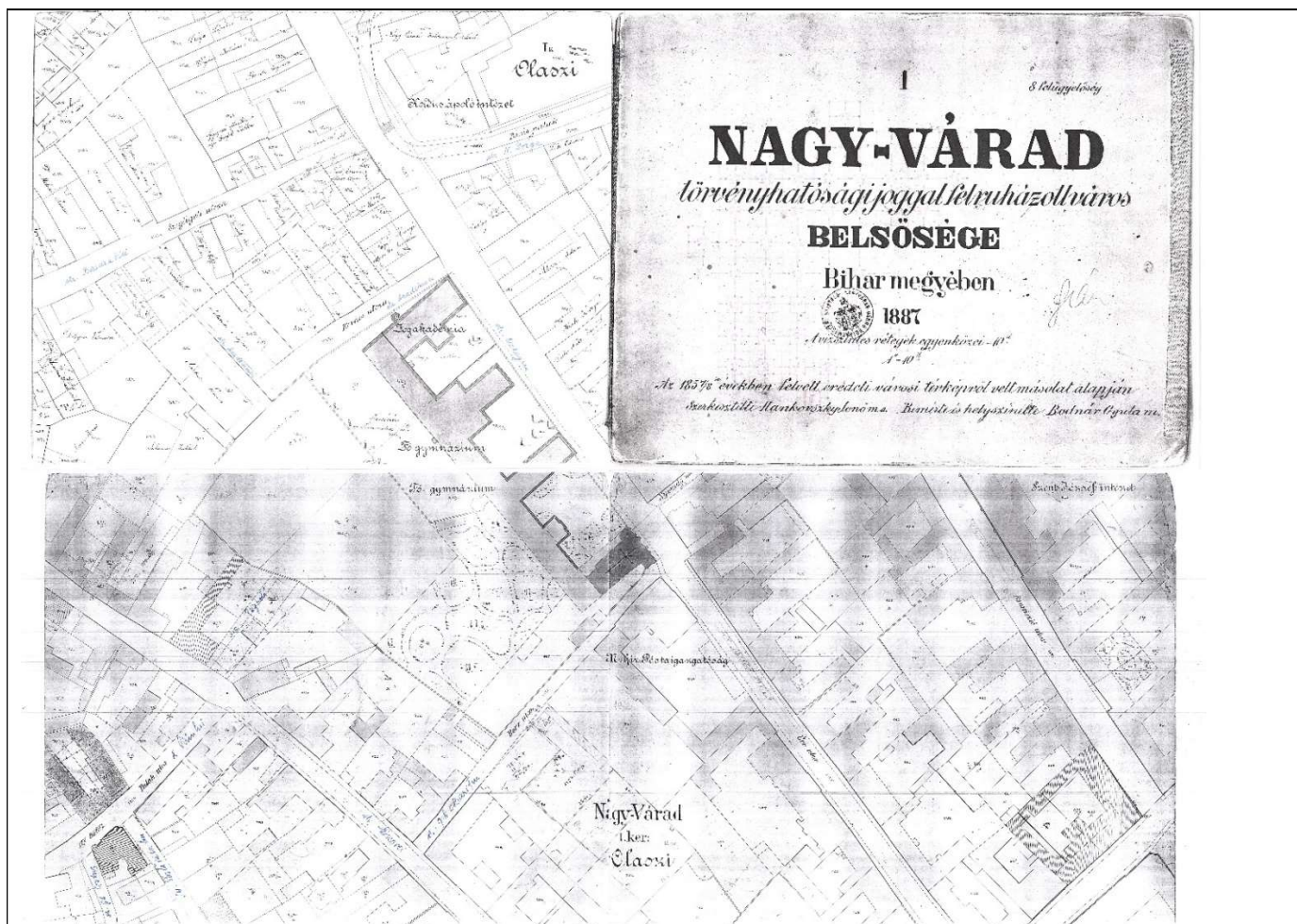
ETAPELE DE REALIZARE A CLADIRII REZULTATA DIN HARTILE ISTORICE ALE ORASULUI.

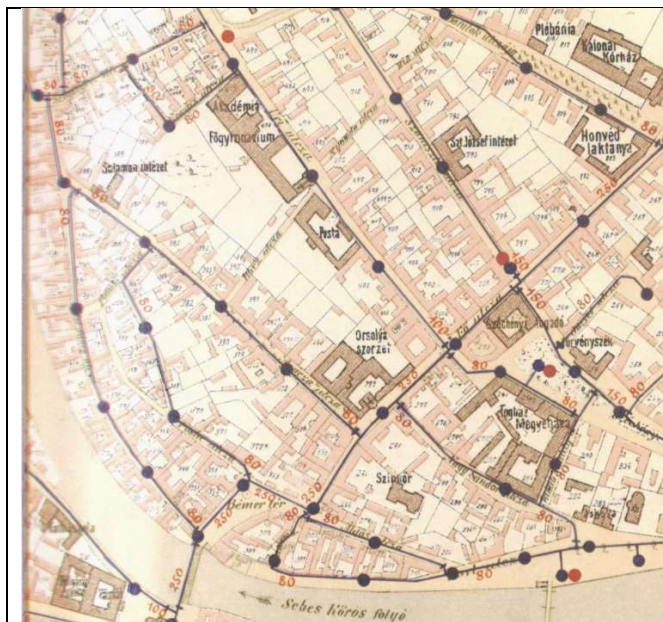
Harta Grosswardein din anul 1841 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt inexacte.

Harta Halacszi din anul 1859 cu cladirea Bisericii si a Manastirii Premonstratense. Se vede etapa 1 si 2 de realizare a ansamblului. Forma si dimensiunile cladirilor sunt mai exacte decat in harta din 1841. Aripa extinsa spre vest a manastirii probabil era un corp de cladire care s-a demolat in anul 1872 o data cu realizarea cladirii Academiei si a Gimnaziului. In interiorul parcelei, spre N-V existau doua cladiri si aici functiona o scoala catolica, demolate si aceste in anul 1872. Strada Kovacs, actuala strada Academiei era o fundatura.

Harta cadastrala Nagy-Varad (Oradea) a intravilanului orasului din 1887, cu cladirea Bisericii, a Manastirii Premonstratense, a Gimnaziului si Aacademiei de Drept, precum si cu limita juridica a parcelelor. Corpul hexagonal-extinderea spre SV este figurat doar punctat, ceea ce explica faptul ca a fost construit ulterior intabularii cladirii. Strada Kovacs (actuala strada Academiei) era o fundatura.

Harta Berger din anul 1890 cu clădirea Bisericii, a Mănăstirii Premonstratense, a Gimnaziului și Academiei de Drept. Apare și corpul hexagonal-extenderea spre SV.

Imagine contemporană cu întreg ansamblul existent

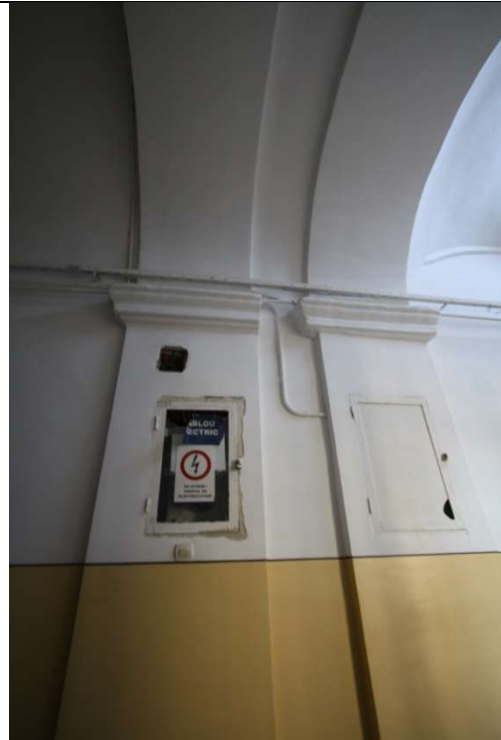
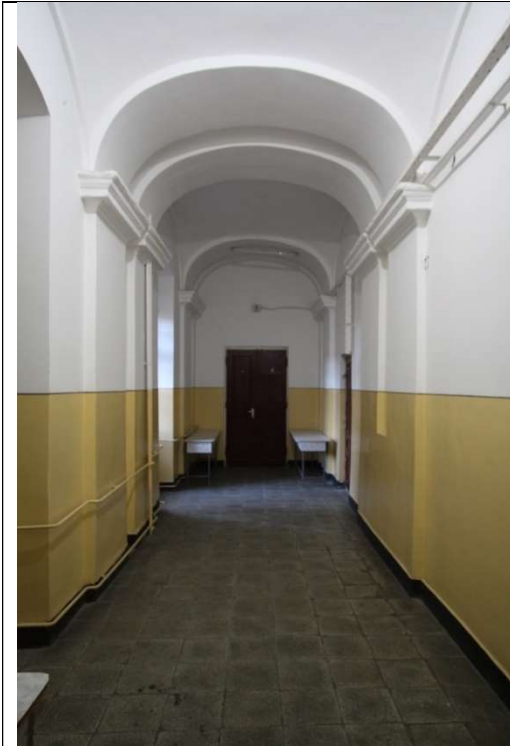
5.3.STUDIU DE PARAMENT

ZUGRAVEALA VECHЕ GASITA SUB TENCUIALA NOUA – INFORMATIE VALOROASA PENTRU STABILIREA CULORII FATADEI PROPUSE

BOLTI DE CARAMIDA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA, CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE PE PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON A - PARTER, BOLTA CILINDRICA, ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, CORIDOR, BOLTA IN CRUCE (CVADRIPARTITA)

TRIONSON A - CORIDOR, BOLTA CILINDRICA CU ARCE DUBLOURI SPRIJINITE CILINDRICA

TRONSON A – ETAJ1, CORIDOR, BOLTA BOEMA CU ARC DUBLOU

TRONSON C – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

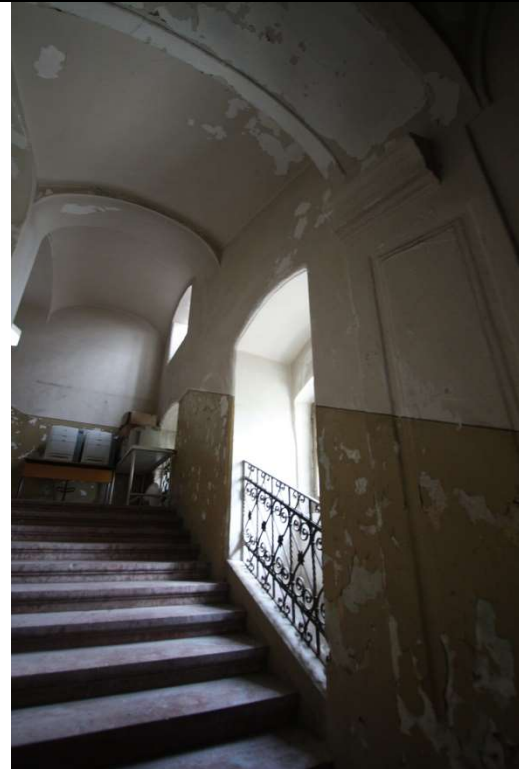
TRONSON C? – ETAJ 2, CORIDOR,
PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU BETON

TRONSON B – ETAJ 1, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRIONSON A – CASA SCARII, BOLTI BOEME, ALTERNATE CU BOLTI CILINDRICE CU INTERSECTII

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII-
BOLTA BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONASON A PARTER CASA SCARII- BOLTA
BOEMA CU MEDALION

TRONASON A PARTER ZONA CASA SCARII- BOLTA BOEMA, ARCE COLINDRICE LATE CU
INTERSECTII, CU MEDALION

TRONSON B- CASA SCARII, BOLTA BOEMA INCLINATA, ARCE INCLINATE

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 1 PLANSEU CU PROFILE METALICE SI BOLTISOARE DE CARAMIDA

TRONSON B CASA SCARII ETAJ 2 PLANSEU BETON

TRONSON C CASA SCARII PARTE-ETAJ 1
BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 2- PLANSEU
BETON

TRONSON C CASA SCARII ETAJ 1 BOLTI BOEME, ARCE CURBURA DUBLA

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE , CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - ETAJ 1, BOLTA GOTICA IN CRUCE, CU INTERSECTII (CU BOLTA CILINDRICA)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI SIMPLE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, CORIDOR, BOLTA CILINDRICA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON A - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA

TRONSON C - PARTER, BOLTI BOEME CU ARCE DUBLOURI COMPUSE, CURBURA VARIABILA, STALPI FONTA

TRONSON A – ETAJ1, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON A – PARTER, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON C- ETAJ 2 TAVAN BETON

TRONSON B – ETAJ 2, CORIDOR, PLANSEU
BETON

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A - PARTER, BOLTA BOEMA CU INTERSECTII (FOSTUL REFECTORIU)

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B ETAJ 1 BOLTA CILINDRICA CU INTERSECTII IN CRUCE

TRONSON A –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B –ETAJ 1 – LUNETA CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON B – ETAJ 1, GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – ETAJ 1, ETAJ 2 GRINZI METALICE, BOLTI CILINDRICE

TRONSON B – PARTER –SALA SPORT, GRINZI METALICE, BOLTISOARE CILINDRICE

TRONSON A - SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARC CURBURA VARIABILA

TRONSON B – SUBSOL, BOLTA CILINDRICA,
ARCE DUBLE , PILASTRII CU CAPITEL

TRONSON B - SUBSOL, CORIDOR, BOLTA
CILINDRICA CU INTERSECTII

TRONSON C- SUBOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON A SUBSOL-BOLTA CILINDRICA

TRONSON B – SUBSOL - ALOTA CILINDRICA

TRONSON C –CALOTA CILINDRICA.

TRONSON C- SUBOL-CALOTA CILINDRICA

TRONSON B- SUBSOL – BOLTA CILINDRICA,
ARC DUBLU

PARDOSELI

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B Pardoseala decorativA terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, HOL SCARA B, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B – PARTER, HOL INTRARE, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON A - ETAJ 1, HOL SCARA A, Pardoseala decorativa- terazzo

TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

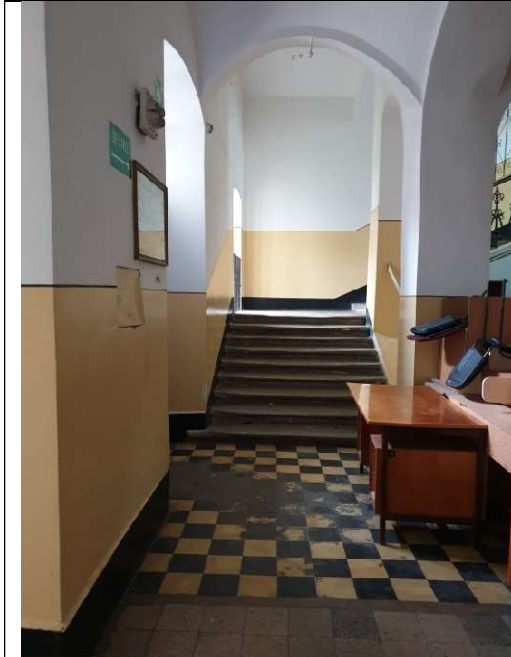
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terazzo

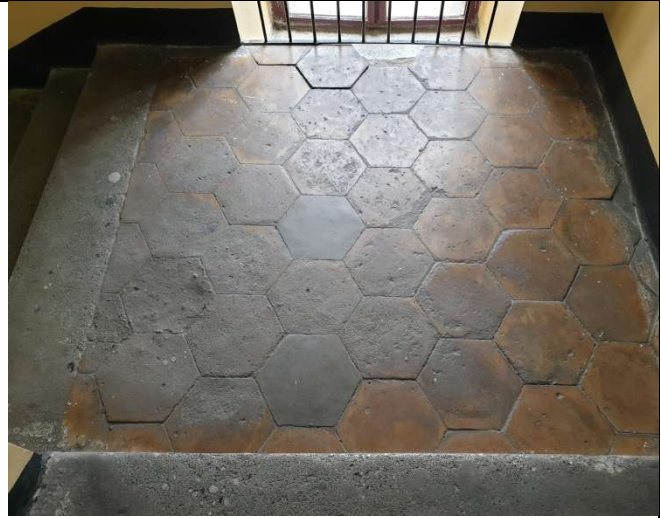
TRONSON B - ETAJ 1, CORIDOR, Pardoseala decorativa- terrazzo/dale mozaicate

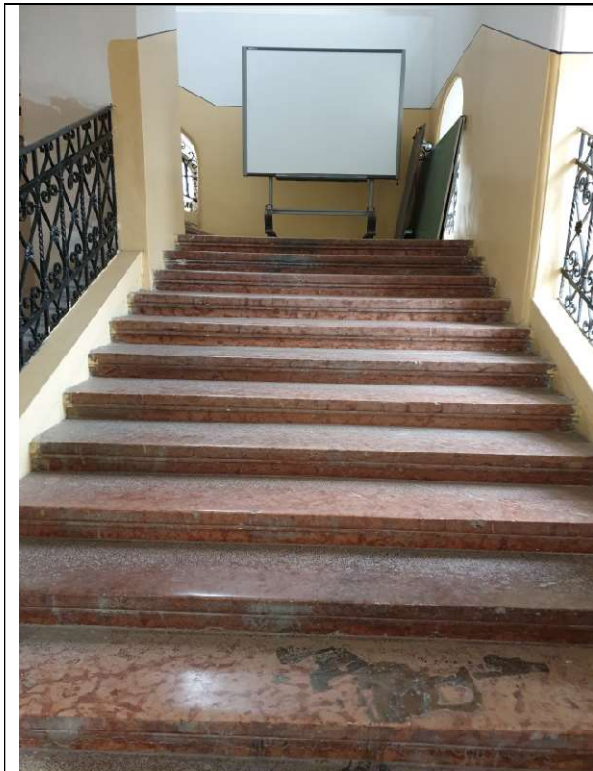
TRONSON B - ETAJ 2, CORIDOR, Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - PARTER, CASA SCARII,
Pardoseala dale mozaicate

TRONSON C - ETAJ 1, CASA SCARII Pardoseala piatra
naturala

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TRONSON A - ETAJ 1, CASA SCARII A, Trepte
marmura rosie de Tardos

TAMPLARII LEMN

USA BAROCA A BISERICII BISERICII

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – ACCES DIN CURTEA INTERIOARA

TRONSON A- USA BAROCA A MANASTIRII – DETALIU DIN INTERIOR

TRONSON A -USA BAROCA A MANASTIRII – DIN INTERIOR

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE

TRONSON B – CASA SCARII -USA ACCES SPRE CURTE - DETALIU

TRONSON C –PARTER ACCES IN CASA SCARII

TRONSON C –PARTER ACCES INZIDIT SPRE CORIDOR

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT (LANGA BISERICA)

TRONSON A – ETAJ 1 SALA PROFES

TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

TRONSON A – ETAJ 1

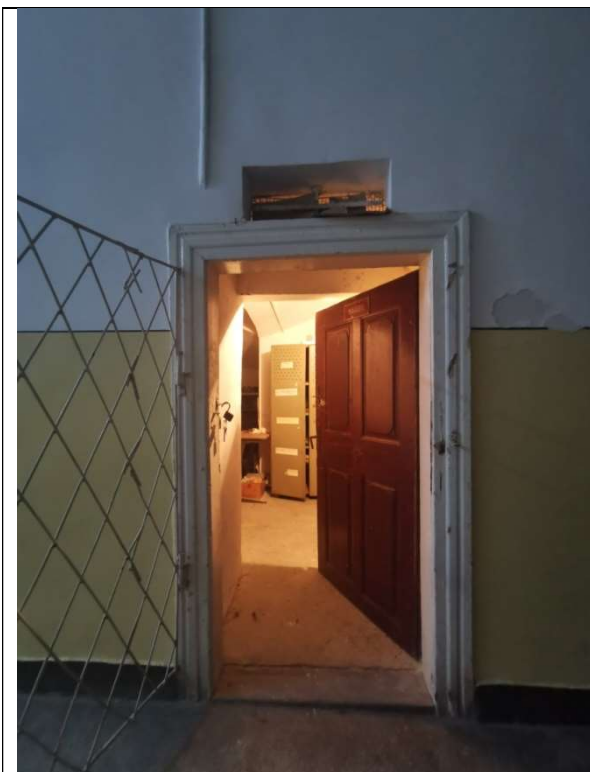
TRONSON A -ETAJ 2 CAPAT

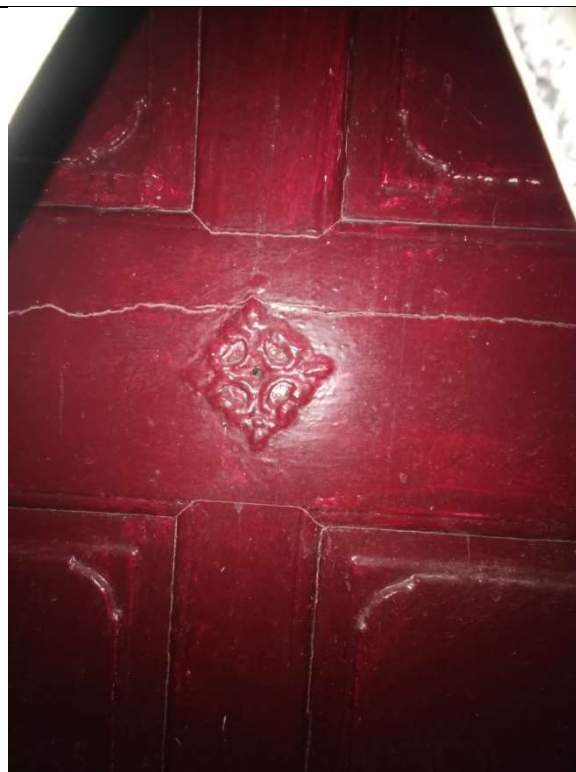
TRONSON A -ETAJ 1 SALA DIRECTOR ADJ.

TRONSON A ETAJ 1

TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII

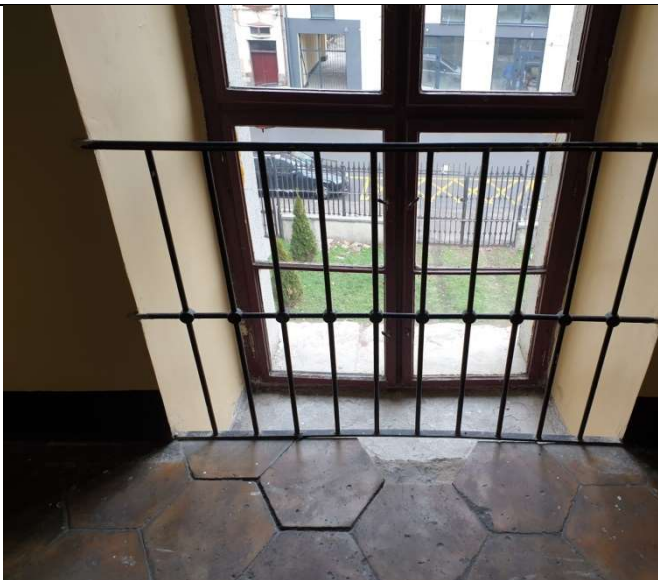
TRONSON A -PARTER ACCES SUB CASA SCARII - DETALIU

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA

TRONSON B –PARTER SALA DE SPORT

TRONSON C CASA SCARII

TRONSON A-ETAJ 1 FERESTRE LATURA VEST, DETALII

TRONSON A –PARTER- CORIDOR

TRONSON A –ETAJ 1 CASA SCARII

TRONSON A –ETAJ 2 CORIDOR

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON A -ETAJ I CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
DETALIU CLANTA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ 1 SALA FESTIVA
FEREASTRA

FERESTRE CUPLATE TIP „TECHAUER” REALIZATE IN SEC XX, DE CALITATE FOARTE PROASTA, CU FERONERII SLABE SI NEPERFORMANTE

TRONSON B – PARTER SALA GIMNASTICA FEREASTRA

TRONSON B –ETAJ I GLASVAND HOL CASA SCARII

TRONSON B –ETAJ I USA LEMN

BIBLIOGRAFIE

BÍRÓ József: *Nagyvárad barok és neoklasszikus művészeti emlékei*, Budapest, 1932.

BOROVSKY Samu : Bihar varmegye es Nagyvarad.

Liviu BORCEA : Memoria caselor,Editura Arca 2003

Liviu BORCEA si Gheorghe GORUN +colectiv: Istoria orasului Oradea, Editura COGNITO 1995

PÉTER I. Zoltán: Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban; Varad

PÉTER I. Zoltán: *Nagyvárad római katolikus templomai*, Nagyvárad, 1992.

Nicolae SABAU: *Metamorfoze ale barocului transilvan.* vol. I. Sculptura. Cluj Napoca

HUNGARICANA: Terkepek

FACEBOOK :Farkas László: Nagyvárad(Forrás: Fehér Dezső: Bihar–Bihar megye Oradea–Nagyvárad Kultúrtörténete és Az iskolák története című Bodnár János írás.)

Nagyvárad iskolahálózata 1900-ban

IMAGINI : FACEBOOK ORADEA DE ALTADATA.....

Arh. Pafka Ernest

Specialist atestat de MC cu nr .219 S/19.07.2006

